

JAARVERSLAG

2019

Sine Limite, coöperatie Passend onderwijs Deventer

Adres : Koningin Wilhelminalaan 9 te Deventer
Telefoon : 0570 638577
E-mail : y.tiemens@po-deventer.nl
Website : www.sinelimite.nl
Bestuursnr. : 21455

Sine Limite betekent “zonder grenzen”. Met de naam drukken we een ambitie uit, maar ook de gewenste kijkrichting voor school- en kindontwikkeling. We willen grensoverstijgend denken, ontwikkelen en handelen. Dit alles in het belang van een goede ontwikkeling van het kind.

	Voorwoord
1.	De Coöperatie
1.1	Missie en visie van Sine Limite
1.2	Deelnemende schoolbesturen
1.3	Organisatie
1.4	Continuïteitsparagraaf
1.4.1	Medewerkers
1.4.2	Leerlingen
1.4.3	Risicoanalyse
	Meerjarenbegroting
2.	Governance
2.1	Bestuur en toezicht
2.2	Rekenschap en verantwoording
2.3	Medezeggenschap
2.4	Rapportage Commissie van Toezicht
3.	Functies van Sine Limite
3.1	Regiefunctie
3.2	Lokale Overleggen
3.3	Kennis- en dienstencentrum
3.4	Registratie
3.5	Ouders
3.6	Externe contacten
3.7	Kwaliteit
3.7.1	Kwaliteitszorg
3.7.2	Horizontale verantwoording en dialoog met belanghebbenden
3.7.3	Klachtenbehandeling
4.	Bedrijfsvoering
4.1	Huisvesting
4.2	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
4.3	Zaken met impact door maatschappelijke en politieke ontwikkelingen
4.4	Gevoerde beleid inzake uitkeringen na ontslag
4.5	Corona virus
5	Financieel verslag 2018
5.1	Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening
5.2	Financieel resultaat 2018
5.3	Treasury
Bijlage 1	Overzicht schoolbesturen en scholen samenwerkingsverband
Bijlage 2	Jaarverslag 2019 OPR
Bijlage 3	Policy governance en participatief besturen
Bijlage 4	Overzicht inzet Kennis-en dienstencentrum 2019

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van Sine Limite, Coöperatie Passend onderwijs.

Als maatschappelijke organisatie die opereert met publieke gelden, wil Sine Limite transparant zijn. Daarom leggen wij jaarlijks in de vorm van een jaarverslag, verantwoording af over de wijze waarop onze plannen zijn gerealiseerd en welke resultaten er zijn bereikt zowel inhoudelijk als financieel.

Wij vormen met elkaar het samenwerkingsverband passend primair onderwijs in gemeente Deventer. 'Wij' zijn alle samenwerkende scholen, schoolbesturen en het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite.

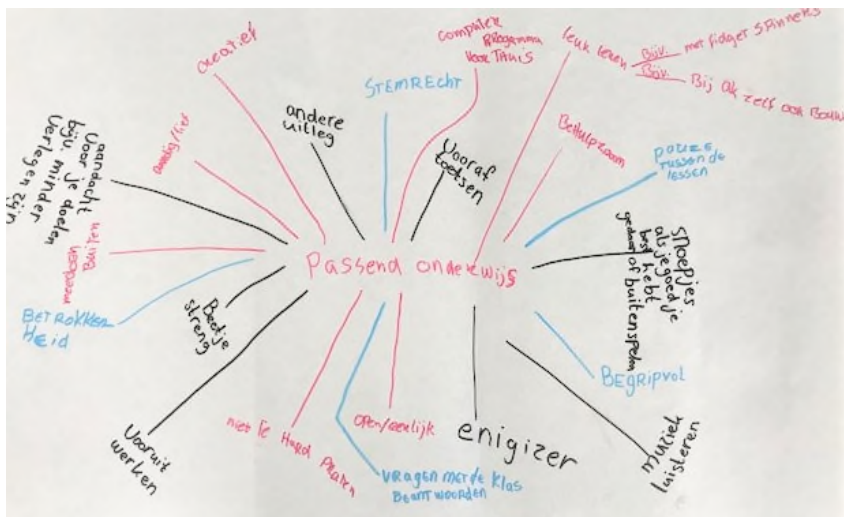
Afgelopen vier jaar hebben wij geïnvesteerd in de duurzame ontwikkeling van passend onderwijs. Dat is goed gelukt – uit diverse monitors blijkt dat het goed gaat met passend onderwijs. Ook de Inspectie van het Onderwijs is tevreden.

Belangrijker nog: met onze ketenpartners in jeugdhulp, jeugdzorg, welzijn en leerplicht lukt het ons steeds beter om kinderen en hun gezinnen snel en vanuit één visie en aanpak te helpen. Routes, procedures en werkprocessen 'staan' en we kunnen ieder kind een passende onderwijsplek bieden voor zijn optimale ondersteuning.

Positief is ook dat wij met elkaar steeds meer oog krijgen voor preventie: voorkomen dat kinderen extra of intensieve ondersteuning nodig hebben. Dit laatste willen wij de komende jaren nog meer verankeren in onze manier van werken. Passend onderwijs moet nog normaler worden dan het al is.

Passend onderwijs is voor ons goed onderwijs voor ieder kind in ons samenwerkingsverband. Wij richten ons dus op alle kinderen, ongeacht hun onderwijs(ondersteunings)behoefte.

Ons Leerlingenplatform ondersteunt onze zienswijze. We vroegen in 2018 de leden van de raad wat zij verstaan onder passend onderwijs. Het antwoord laat zich zo samenvatten: een goede juf of meester die de goede dingen doet ... Beter kan het niet verwoord worden.

Mevrouw Y. Tiemens
Bestuurder Sine Limite

1. DE COÖPERATIE

1.1 MISSIE EN VISIE VAN SINE LIMITE

Sine Limite, coöperatie Passend Onderwijs is een onderwijsorganisatie die statutair gevestigd is in Deventer.

Passend onderwijs is voor ons goed onderwijs voor ieder kind in ons samenwerkingsverband. Wij richten ons dus op alle kinderen, ongeacht hun onderwijs(ondersteunings)behoefte.

Met kinderen, hun ouders en ketenpartners werken wij in ons samenwerkingsverband als scholen, schoolbesturen en kennis- en dienstencentrum aan optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen in de gemeente Deventer.

Ieder kind moet zo normaal mogelijk kunnen opgroeien. Dus moet ieder kind naar de basisschool kunnen gaan die qua identiteit, onderwijsvorm en schoolprofiel het beste bij hem en zijn ouders past. Deze overtuiging is leidend voor ons werk.

Wij bieden als gezamenlijke schoolbesturen zodanige onderwijskwaliteit, dat wij ieder kind in Deventer samen de beste ontwikkelingskansen geven. Wij investeren in het jonge kind, voor een goede start op de basisschool. Door op het goede moment onderwijsondersteuning te bieden, voorkomen wij dat 'signalen' problemen worden.

Samen hebben wij op alle ondersteuningsvragen een passend antwoord en wij voelen ons verantwoordelijk voor alle kinderen in ons samenwerkingsverband. Hoe dat antwoord eruit ziet bespreken we met kind, ouders, onderwijsprofessionals, experts en ook met onze ketenpartners.

Wij kijken naar wat wél lukt, wat wél mogelijk is en hoe wij de kracht van kinderen kunnen versterken. Wij ondersteunen een kind en zijn gezin - in goede samenwerking met onze ketenpartners - in alle leefdomeinen in hun eigen, normale leven. Wij willen daarin samen zó goed worden, dat op de langere termijn ieder kind zich optimaal ontwikkelt op de basisschool.

Juist omdat ieder kind recht heeft op optimale ontwikkelingskansen, bewaken wij zijn leerrecht. In Deventer zit dus geen kind thuis dat op school zou moeten zitten.

Kind, ouders, onderwijsprofessionals en ketenpartners kunnen rekenen op de expertise, het advies, de diensten en ondersteuning van het kennis- en dienstencentrum van Sine Limite. Dat bewaakt het belang van het kind en zijn recht op passend onderwijs.

1.2 DEELNEMENDE SCHOOLBESTUREN EN SCHOLEN

In de gemeente Deventer geven alle basisscholen 35 Brinnummers, 41 locaties, tien schoolbesturen) en speciaal (basis) onderwijs (twee Brinnummers, twee locaties en twee schoolbesturen) op basis van solidariteit samen vorm aan passend onderwijs. Zij bieden samen ieder kind optimale ontwikkelingskansen en streven allemaal naar een goede basiskwaliteit. Die gedeelde zorgplicht vinden wij iets om te koesteren.

Voor ouders hoeft de (mate van) ondersteuning die een school biedt, géén factor te zijn voor hun basisschoolkeuze. Zij kunnen die baseren op zaken als schoolprofiel, onderwijsconcept, sfeer en levensbeschouwelijke identiteit. Wel kan het zijn dat een kind beter tot zijn recht komt op een andere basisschool in de wijk, omdat die de noodzakelijke extra ondersteuning kan bieden die het kind nodig heeft. Daarvoor hebben alle scholen een schoolondersteuningsprofiel (SOP) ingevuld.

Het ondersteuningsplan heeft raakvlakken met andere beleidsterreinen. Scholen en schoolbesturen brengen samenhang aan tussen beleidsplannen en het ondersteuningsplan. We weten dat niet alles tegelijk hoeft, maar wat wel moet gebeuren niet los van elkaar.

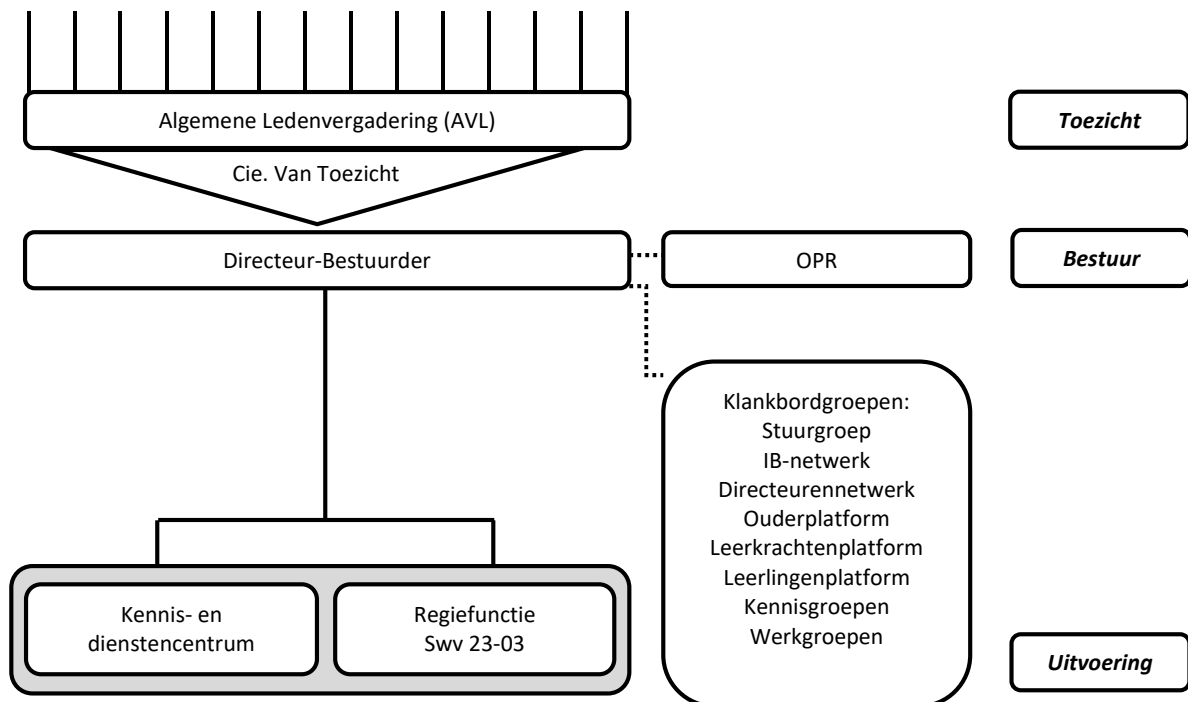
Bijlage 1 Overzicht van het samenwerkingsverband Passend onderwijs

1.3 ORGANISATIE

Sine Limite, coöperatie Passend onderwijs is statutair gevestigd te Deventer. De coöperatie heeft tot doel het vormen en in stand houden van een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a lid 2 van de wet op het primair onderwijs in de gemeente Deventer en het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen in de regio zodat zoveel mogelijk leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken en een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Sine Limite bestaat uit een formele organisatie zoals deze statutair is vastgelegd. Sine Limite is een coöperatie waarbij de schoolbesturen de leden vormen en waarin toezicht, bestuur en uitvoering verschillende lagen vormen. De structuur voldoet aan de code Good Governance. Wel is in 2019 het besluit genomen om de governance beter te regelen door het instellen van een Raad van Toezicht bestaande uit extern geworven leden. Dit betekent dat de coöperatie omgezet wordt naar een stichting. Deze transitie van CvT naar RvT is nog niet officieel gerealiseerd en loopt nog steeds.

De coöperatie vormt een personele unie met de Stichting Orthopedagogisch Instituut waartoe de school voor speciaal basisonderwijs Panta rhei behoort. De leden van de Commissie van Toezicht zijn tevens lid van de Raad van Toezicht van Panta rhei. De directeur-bestuurder van Sine Limite is tevens directeur-bestuurder van Panta rhei. Het personeel werkzaam op de school en in het samenwerkingsverband zijn in dienst van de stichting. De coöperatie heeft dus geen personeel in dienst.

Toelichting op de afbeelding

- De ALV bestaat uit de aangesloten schoolbesturen. De ALV stelt het ondersteuningsplan, begroting en jaarverslag vast. In een reglement is de stemverhouding opgenomen.
- De Commissie van Toezicht bestaat uit vier personen. In ieder geval maken Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer, Quo Vadis en één speciaal onderwijs bestuur deel uit van de Commissie van Toezicht. De commissie houdt toezicht op het beleid en functioneren van het bestuur.
- Het bestuur van de coöperatie bestaat uit één lid. Het bestuur is verantwoordelijk voor de besturing van de coöperatie, waaronder ontwerpen, vaststellen en uitvoeren van het beleid van de coöperatie. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor de kwaliteit van de werkzaamheden van Sine Limite.
- De medezeggenschap op het niveau van het samenwerkingsverband is belegd bij de ondersteuningsplanraad (OPR). De belangrijkste taak van de ondersteuningsplanraad is het beoordelen van het ondersteuningsplan en daarop instemming te verlenen. In de OPR zitten ouders en personeelsleden. De OPR in ons samenwerkingsverband heeft twaalf leden en een onafhankelijk voorzitter.

- Er zijn meerdere klankbord- en adviesgroepen. De stuurgroep bestaat uit directeuren en speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van beleid en de voortgang van het passend onderwijs. Ouders, leerkrachten en leerlingen beïnvloeden ontwikkeling en besluitvorming via platforms. In het IB-netwerk komen de intern begeleiders van de aangesloten scholen bijeen. Het IB-netwerk denkt mee, ontwikkelt en adviseert. Het directieurennetwerk heeft dezelfde functie. Rond thema's / vakgebieden zijn kennisgroepen georganiseerd. Naast het ontwikkelen en geven van advies, geven zij informatie aan de scholen. Werkgroepen worden ingesteld met een specifieke opdracht en hebben een tijdelijk karakter.

1.4 CONTINUITEITSPARAGRAAF

1.4.1 MEDEWERKERS

Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst. Stichting Orthopedagogisch Instituut treedt als werkgever op van het personeel dat werkzaam is voor het samenwerkingsverband. Dit personeel is gedetacheerd naar het samenwerkingsverband.

1.4.2 LEERLINGEN

De schoolbesturen regulier onderwijs in ons samenwerkingsverband hebben de komende jaren te maken met een verdere terugloop in leerlingaantallen. Deze terugloop geldt niet voor alle aangesloten schoolbesturen. Met onderstaande de te verwachten leerlingaantallen basisonderwijs, sbo en so zijn opgenomen in de Meerjarenbegroting.

Kengetallen basisonderwijs t/m 2022

Leerlingen	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-okt-22
Bao	9.230	8.986	8888	8687	8590	8383 (prognose: 8490)	Prognose: 8307	Prognose: 8232	Prognose: 8157

In het Ondersteuningsplan 2018-2022 zijn ambities opgenomen. We hebben de ambitie om: 'optimale ontwikkelingskansen op de basisschool te bieden. We versterken het normale leven van een kind door passend onderwijs zo mogelijk in zijn normale leven aan te bieden.'

Dit betekent dat we leerlingen onderwijs willen geven op de basisschool. Als dit niet lukt bieden we tijdelijk (of deels) speciaal (basis)onderwijs¹. Hieronder een overzicht van aantallen en percentages deelname aan het speciaal (basis) onderwijs.

Doelstelling speciaal basisonderwijs

- We streven ernaar dat in 2022 het percentage kinderen voor wie sbo nodig is op het landelijk gemiddelde ligt.

Resultaat

Het aantal leerlingen op Panta rhei is per 1 oktober 2019 licht gedaald maar nog steeds te hoog. Het landelijk gemiddelde op die datum is nog niet bekend. De daling heeft geen gelijke tred gehouden met de terugloop van het aantal basisschoolleerlingen in de gemeente Deventer. Daarom is het deelname% sbo onverminderd hoog en is de afdracht aan de sbo toegenomen (> 2% bekostigingsregeling).

Kengetallen SBO t/m 2022

Leerlingen	1-okt-13	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-okt-22
Bao	9.231	9.230	8.986	8888	8775	8590	8382	8307	8232	8157
Sbo	246	243	246	263	298 (incl 35 sbo+)	310 (incl 22 sbo+)	303 ² (incl 20 sbo+)	298 (incl 20 sbo+)	293 (incl 20 sbo+)	288 (incl 20 sbo+)
>2%	54	52	54	77	125	139	134	125	122	119
Deelname %	2,59%	2,56%	2,66%	2,87%	3,42%	3,62%	3,60%	3,59%	3,59%	3,53%

Ongeveer zeven kinderen bezoeken een sbo buiten Deventer. Vijf leerlingen vanuit een ander samenwerkingsverband volgen onderwijs bij Panta rhei. Deze leerlingen vallen onder de regeling grensverkeer³. Het aantal leerlingen dat tussen 1 oktober 2019 en 1 februari 2020 is ingestroomd ligt op 22 leerlingen (voorgaande jaren rondom 25 leerlingen). Dit kan verwachte instroom zijn maar ook kan een traject richting sbo in een stroomversnelling komen door bijvoorbeeld afnemende draagkracht van de leerkracht en groep, (te) laat inschakelen van de trajectmedewerker, heftigheid van de problematiek, signalering en duiding van de problematiek.

Analyse van de herkomst van de kinderen laat zien dat er enkele uitschieters zijn van veelverwijzende scholen, maar het merendeel verwijst verspreid over de jaren. In 2018 heeft een werkgroep bestaande uit leerkrachten, intern begeleiders, directeuren en medewerkers van het Sineteam zich gebogen over de groei van de sbo. Dit heeft geleid tot een aantal adviezen. De stuurgroep heeft de adviezen overgenomen en in voorjaar 2019 hebben de leden de adviezen besproken met hun achterban.

Doelstelling speciaal onderwijs

- We streven ernaar dat in 2022 het percentage kinderen voor wie speciaal onderwijs nodig is maximaal 1,3% bedraagt.

Resultaat

Het speciaal onderwijs is de eerste jaren van Passend onderwijs sneller teruggelopen dan geprognosticeerd. Met name het aantal kinderen in het cluster 4 onderwijs daalde sterk. Het cluster 3 onderwijs stabiliseerde maar groeit per 1 oktober 2019 met ongeveer acht leerlingen uit ons samenwerkingsverband. De groei lijkt veroorzaakt te worden door meer instroom vanuit de Parabool en de sbo. Het is nog niet te voorspellen of deze groei doorzet. Ook het cluster 4 onderwijs stijgt licht.

Kengetallen SO t/m 2022

	1-okt-14	1-okt-15	1-okt-16	1-okt-17	1-okt-18	1-okt-19	1-okt-20	1-okt-21	1-okt-22
Streefdeelname %	2,2%	2,1%	2,2%	2,0%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%
Bao	9.230	8.986	8888	8687	8590	8382	8307	8332	8157
Aantal so leerlingen	193	187	181	120	120	137	108	108	106
Deelname % swv	2,04%	2,03%	1,99%	1,3%	1,3%	1,63%	1,3%	1,3%	1,3%

Terugplaatsingen s(b)o-basisonderwijs

- in 2022 stapte 5% van de leerlingen jaarlijks over van het speciaal (basis)onderwijs naar de basisschool

Hieronder zijn kengetallen opgenomen van het aantal terugplaatsingen.

Het streefpercentage is tot nu toe niet behaald. In 2018 en 2019 is veel aandacht besteed binnen het samenwerkingsverband aan terugplaatsingen. In verschillende overleggen is dit besproken. Ook zijn

² Vier leerlingen staan ingeschreven op Panta rhei maar volgen onderwijs in het Klassehuis of in een dagbehandeling elders. De inkomsten die Panta rhei voor deze leerlingen ontvangt worden overgemaakt naar het samenwerkingsverband.

³ Samenwerkingsverbanden betalen aan elkaar de wettelijke tarieven voor de leerlingen die in een ander samenwerkingsverband onderwijs op een sbo volgen.

belangrijke afstemmingsmomenten binnen de route van verwijzing bao-s(b)o en van s(b)o-bao in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot aanpassingen in het traject. Wel is uitgesproken dat vooral op de basisschool de inzet plaats moet vinden. Investeren in de basiskwaliteit zodat kinderen op de basisschool, zo nodig met een arrangement onderwijs kunnen blijven volgen.

Kengetallen terugplaatsingen s(b)o

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (prognose)	2021 (prognose)	2022 (prognose)
Streefpercentage					5% 21 lln	5% 22 lln	5% 20 lln	5% 20 lln	5% 20 lln
Panta rhei	1	0	2	10	6	2			
De Linde	0	0	0	0	0	0			
Panta rhei SBO+	1	0	3	2	0	0			

1.4.3 RISICOANALYSE

Afspraken over de verdeling van de middelen zijn vastgelegd in het Ondersteuningsplan 'Verbreden, verdiepen en versterken'. De Algemene Ledenvergadering heeft het plan vastgesteld en de Ondersteuningsplanraad (OPR) heeft haar instemming gegeven.

Het financieel beleid van Sine Limite is gebaseerd op vijf uitgangspunten:

- Het samenwerkingsverband kan op de korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen voldoen.
- Er is altijd actueel inzicht in de financiële staat van de organisatie.
- Er is voldoende weerstandsvermogen.
- Indien meer geld over is, dan wordt dit bedrag naar rato uitbetaald aan de scholen.
- De besteding van de middelen is transparant.

Het samenwerkingsverband kan op korte en lange termijn aan haar verplichtingen voldoen. Dit betekent dat de liquiditeit en het weerstandsvermogen goed zijn.

Voldoende liquiditeit betekent voldoende middelen op de bankrekening, zodat alle betalingen tijdig kunnen worden uitgevoerd, inclusief pieken die in het uitgavenpatroon voor komen. In de jaarcijfers maken we dit zichtbaar doordat de liquiditeit altijd minimaal 1,5 is. En in de dagelijkse gang van zaken, doordat er altijd minimaal een bedrag van € 500.000 op de bank of vrij opneembare spaarrekening staat. Door te werken met een degelijke (meerjaren)begroting en een goede planning&controlcyclus bewerkstelligen we dat het samenwerkingsverband ook op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Ondanks het werken met een degelijke meerjarenbegroting kunnen zich ongeplande tegenvallers voordoen.

Onderstaande risicoanalyse geeft globaal aan, aan welke risico's dan gedacht moet worden.

Onderwerp	Risico	Kwantificering risico
Inkomsten	De landelijke overheid bezuinigt op de budgetten van de samenwerkingsverbanden en Sine Limite heeft tijd nodig om haar uitgavenpatroon hierop aan te passen (bijvoorbeeld in verband met personele verplichtingen).	€ 150.000
Kennis- en dienstencentrum	De hoeveelheid (aan)vragen blijkt te laag begroot. Er zijn meer arrangementen, interventies en/of onderzoeken nodig dan gepland. Er moeten extra kosten gemaakt worden om de zorgplicht te realiseren.	€ 150.000
Personeel	Personele risico's zijn: - vacatures die met (duurder) interim personeel opgevuld moeten worden; - arbeidsconflicten;	€ 150.000

	- langdurig verzuim.	
Sbo en speciaal onderwijs	De (tussentijdse) verplichte afdrachten aan sbo en speciaal onderwijs vallen hoger uit dan begroot.	€ 200.000
Taalonderwijs aan nieuwkomers	De bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen zien de kinderen van het AZC, statushouders en andere nieuwkomers als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Voor deze kinderen biedt de TiNtaan onderwijs. Aangezien het aantal leerlingen sterk fluctueert is lastig een inschatting te maken hoeveel leerlingen van de TiNtaan extra ondersteuning nodig hebben en met welke intensiteit. Voor dit risico is een bedrag opgenomen.	€ 50.000
Totaal		€ 700.000

In de eerste planperiode van Passend onderwijs 2014-2018 is er geen gebruik gemaakt van de reserves. De risico's werden toen op € 900.000 ingeschat en omdat verondersteld werd dat niet alle risico's zich tegelijkertijd en in volle omvang voor zouden doen is het bedrag gezet op € 700.000. Jaarlijks viel de jaarrekening positiever uit dan begroot was. Een positief resultaat werd dan uitgekeerd aan de scholen als extra impuls voor de basisondersteuning of voor een innovatie Passend onderwijs.

De risicoanalyse is in de begroting van 2019 bijgesteld op basis van die voorgaande jaren. De onderdelen 'Inkomsten' en 'Personeel' zijn naar beneden bijgesteld. De arrangementen en (tussentijdse) sbo en so plaatsingen bleven gezien worden als kwetsbare en instabiele onderdelen van de begroting. In begroting 2018 zijn de benodigde reserves gesteld op € 500.000. Er kwam daardoor extra geld beschikbaar. Een deel van dit geld is in schooljaar 2018-2019 uitbetaald aan de scholen door de overheveling per leerling te verhogen. Het andere deel is aangemerkt als bestemmingsreserve voor het Klassehuis en het subsidietraject begaafdheid. Deze bestemmingsmiddelen worden de komende jaren besteed aan beide projecten.

De kengetallen van 2019 laten zien dat het terugdringen van het leerlingenaantal sbo maar mondjesmaat lukt en het leerlingenaantal op het speciaal onderwijs zelfs stijgt. In combinatie met een teruglopend aantal leerlingen in het samenwerkingsverband (en daarmee teruglopende inkomsten) en de verevening op € 0 dient er alertheid op de financiële huishouding te zijn. De (meerjaren)begroting 2020 e.v. is gemaakt uitgaande van grote voorzichtigheid.

Ook moet opgemerkt worden dat de arrangementen binnen de begroting blijven, evenals de andere inzet vanuit het Kennis- en dienstencentrum. Ook is een verevening van ongeveer € 900.000 weggewerkt. Kalenderjaar 2020 is wel het jaar dat er een overtuigend kantelmoment moet komen in het aantal sbo en so leerlingen.

Interne beheersing:

Er is binnen de coöperatie sprake van scheiding van werkzaamheden. Het OBM (Onderwijsbureau Meppel) scant de facturen in en zet deze klaar. Facturen worden gecontroleerd door de financiële administratie van Sine Limite en goedgekeurd door de tekenbevoegde personen. Er is overleg met het bestuur voor uitgaven die niet in de vastgestelde begroting zijn opgenomen en indien dit van toepassing is wordt dit vastgelegd in de besluitenlijst van het bestuur. Deze procedure zorgt voor transparantie van besteding van middelen.

Allocatie middelen:

Voor Sine Limite vindt geen allocatie middelen plaats omdat er geen verschillende vestigingen zijn. De bekostiging komt rechtstreeks bij Sine Limite binnen dus dit is voor Sine Limite niet van toepassing.

Meerjarenbegroting:

Staat van Baten en Lasten	2019	2020	2021	2022	2023
Baten					
Rijksbijdrage	€ 5.789.345	€ 5.271.366	€ 5.042.401	€ 5.040.859	€ 5.038.898
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 491.474	€ 462.013	€ 462.013	€ 462.013	€ 462.013
College- cursus en/of examengelden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten werk in opdracht van derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€ 82.271	€ 140.000	€ 120.000	€ 75.275	€ 45.000
Totaal Baten	€ 6.363.090	€ 5.873.379	€ 5.624.414	€ 5.578.147	€ 5.545.911
Lasten					
Personeelslasten	€ 1.561.041	€ 1.448.731	€ 1.448.731	€ 1.448.731	€ 1.448.731
Afschrijvingen	€ 5.090	€ 11.826	€ 11.826	€ 11.826	€ 11.826
Huisvestingslasten	€ 43.548	€ 26.200	€ 26.200	€ 26.200	€ 26.200
Overige lasten	€ 1.342.383	€ 1.308.324	€ 1.288.324	€ 1.279.454	€ 1.279.454
Doorbetalingen aan schoolbesturen	€ 3.374.019	€ 3.163.748	€ 3.198.759	€ 3.160.120	€ 3.135.638
Totaal Lasten	€ 6.326.081	€ 5.958.829	€ 5.973.840	€ 5.926.331	€ 5.901.849
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering	€ 37.009	-€ 85.450	-€ 349.426	-€ 348.184	-€ 355.938
Saldo Financiële bedrijfsvoering	€ 13	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal resultaat	€ 37.022	-€ 85.450	-€ 349.426	-€ 348.184	-€ 355.938

De meerjaren begroting laat een negatief resultaat zien welke alleen wordt gerealiseerd bij onveranderd beleid en met de stijgende verwijzingspercentages. Deze begroting behoeft dus ook meerjarig aanpassingen om de negatieve resultaten te voorkomen. Dit kan bereikt worden door de basisondersteuning aan de schoolbesturen te laten afnemen of door op andere manieren kosten te besparen dan wel extra inkomsten te verwerven. Welke keuzes gemaakt worden zal in 2020 worden besproken en deze zullen dan ook worden uitgewerkt en uitgevoerd.

Meerjarenbalans:

Balansprognose	2019	2020	2021	2022	2023
Activa					
immateriele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
materiele vaste activa	€ 29.617	€ 17.791	€ 5.965	€ 5.861	€ 4.249
financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste activa	€ 29.617	€ 17.791	€ 5.965	€ 5.861	€ 4.249
voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
vorderingen	€ 606.640	€ 559.950	€ 536.215	€ 531.804	€ 528.731
effecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
liquide middelen	€ 1.345.780	€ 1.253.828	€ 942.621	€ 590.541	€ 234.954
Totaal vlottende activa	€ 1.952.420	€ 1.813.778	€ 1.478.836	€ 1.122.345	€ 763.685
Totaal Activa	€ 1.982.037	€ 1.831.569	€ 1.484.801	€ 1.128.206	€ 767.934
Passiva					
algemene reserve	€ 684.151	€ 598.701	€ 249.275	-€ 98.909	-€ 454.847
bestemmingsreserve publiek	€ 177.935	€ 177.935	€ 177.935	€ 177.935	€ 177.935
bestemmingsreserve privaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
overige reserves en fondsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 862.086	€ 776.636	€ 427.210	€ 79.026	-€ 276.912
voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
kortlopende schulden	€ 1.119.951	€ 1.054.933	€ 1.057.591	€ 1.049.180	€ 1.044.846
Totaal overige passiva	€ 1.119.951	€ 1.054.933	€ 1.057.591	€ 1.049.180	€ 1.044.846
Totaal Passiva	€ 1.982.037	€ 1.831.569	€ 1.484.801	€ 1.128.206	€ 767.934

De balans laat de eerste jaren nog een positief vermogen zien. Vanaf 2023 zal het samenwerkingsverband met ongewijzigd beleid en het niet aanpassen van de regulier doorbetaling een negatieve reserve realiseren. Er zijn nog geen vervanging investeringen ICT begroot omdat er dit jaar weer geïnventariseerd wordt wat allemaal moet worden geïnvesteerd. De huidige ICT is namelijk allemaal up-to-date.

De baten licenties zijn gestegen doordat Sine Limite van andere schoolbesturen baten heeft ontvangen voor licenties aangaande dyslexieondersteuning (Sprint plus en Bouw). Sine Limite heeft een mantelcontract met de aanbieder van deze licenties afgesloten, waarna scholen licenties tegen een gereduceerd tarief kunnen afnemen.

Kasstroom overzicht:

Kasstroom	2019	2020	2021	2022	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
- Resultaat voor financiële baten en lasten	- €	85.450 - €	349.426 - €	348.184 - €	355.938
- Aanpassingen voor					
-- afschrijvingen	€	11.826 €	11.826 €	11.826 €	11.826
-- mutaties voorzieningen	€	- €	- €	- €	-
-- overige mutaties EV	€	- €	- €	- €	-
- Veranderingen in vlottende middelen					
-- vorderingen	€	46.690 €	23.735 €	4.411 €	3.073
-- kortlopende schulden	- €	65.018 €	2.658 - €	8.411 - €	4.334
Ontvangen interest	€	- €	- €	- €	-
Betaalde interest	€	- €	- €	- €	-
Buitengewoon resultaat	€	- €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	- €	91.952 - €	311.207 - €	340.358 - €	345.373
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investerings immateriële vaste activa	€	- €	- €	- €	-
(Des)investerings materiële vaste activa	€	- €	- €	11.722 - €	10.214
(Des)investerings financiële vaste activa	€	- €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€	- €	- €	11.722 - €	10.214
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie langlopende schulden	€	- €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	- €	- €	- €	-
Mutatie liquide middelen					
Beginstand liquide middelen	€	1.345.780 €	1.253.828 €	942.621 €	590.541
Mutaties liquide middelen	- €	91.952 - €	311.207 - €	352.080 - €	355.587
Eindstand liquide middelen	€	1.253.828 €	942.621 €	590.541 €	234.954

Er worden geen veranderingen in de financieringsstructuur verwacht. De grootste geldstromen zullen nog steeds vanuit het Rijk komen. Ook zal een deel vanuit de gemeente komen in de vorm van subsidies. Wanneer de subsidies zouden wegvallen zouden ook de uitgaven welke met de subsidies te maken hebben wegvallen.

2. GOVERNANCE

2.1 BESTUUR EN TOEZICHT

Uitgangspunt is een platte organisatie met een duidelijke scheiding van toezicht en bestuur. Er wordt gewerkt volgens Policy Governance en participatief besturen. In 2013 heeft een statutaire omzetting plaatsgevonden van een federatieve vereniging in een coöperatieve vereniging.

De Commissie van Toezicht (CvT) bestaat uit 4 leden: te weten een bestuurslid van St. Quo Vadis, St. Openbaar Primair Onderwijs Deventer (OPOD), St. Athena en St. De Onderwijsspecialisten.

De aangesloten schoolbesturen hebben met elkaar de ambitie vastgesteld het besturingsmodel van het samenwerkingsverband door te ontwikkelen vanuit de principes van Good Governance. In het huidige model is bij de toezichthouders sprake van een 'dubbele pet'.

De Algemene Ledenvergadering bepaalt de kaders van het samenwerkingsverband, middels de vaststelling van het meerjaren strategisch en financieel beleid. De Commissie van Toezicht vervult de rol van toezichthoudend orgaan. De Commissie van Toezicht stelt de begroting, het jaarverslag en de meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband vast. Daarnaast ziet de Commissie van Toezicht toe op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur en de afwijkingen van die code. De CvT is zich ervan bewust dat de Good Governance soms onder spanning kan staan vanwege zgn. 'dubbele pet'. De leden zijn ook bestuurder van één of meerdere bij het samenwerkingsverband aangesloten school/scholen. In haar notulen neemt de CvT op of er sprake is geweest van een onderwerp dat de Good Governance raakt. Ook wordt aangegeven op welke wijze hiermee is omgegaan. Op deze manier streeft de CvT transparantie op dit gebied na. Verder ziet de Commissie van Toezicht toe op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de wettelijk verkregen middelen.

Het bestuur heeft binnen deze kaders zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoals deze zijn omschreven in het reglement.

De primaire verantwoordelijkheid voor passend onderwijs ligt bij elk schoolbestuur dat deel uitmaakt van het samenwerkingsverband: gewoon goed onderwijs voor elke leerling op de eigen school!

De schoolbesturen werken niet-vrijblijvend en structureel met elkaar samen voor het geven van extra ondersteuning voor de leerling die dit nodig heeft. De schoolbesturen zorgen ook samen ervoor dat kinderen extra ondersteuning op het speciaal (basis) onderwijs krijgen als de leerling dit nodig heeft.

Eind 2018 is besloten om een extern deskundige te vragen onderzoek te doen naar de deugdelijkheid van de governance in het samenwerkingsverband. In 2019 is een advies uitgebracht. De kern van het advies is om de governance beter te regelen door te werken met een Raad van Toezicht bestaande uit extern geworven leden. Dit betekent dat de coöperatie omgezet wordt naar een stichting. De schoolbesturen nemen zitting in een deelnemersraad. De ALV heeft ingestemd met deze statutenwijziging. Eind 2019 zijn de leden voor de Raad van Toezicht geworven. In de loop van 2020 passeren de statuten bij de notaris.

In 2019 zijn in de vergaderingen het jaarverslag, begroting, TiNtaan en met name de good governance aan de orde gekomen.

De CvT legt tenminste éénmaal per jaar tegenover de ALV verantwoording af over de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Dit doet ze in de vorm van een jaarverslag over het voorgaande kalenderjaar.

2.2 REKENSCHAP EN VERANTWOORDING

De besteding van de middelen is transparant. Dit betekent dat helder is waarin het geld besteed wordt en wat met de inzet van deze middelen beoogd wordt. Het samenwerkingsverband werkt binnen de kaders van het ondersteuningsplan 2018-2022 'Verbreden, verdiepen en versterken'.

Daarnaast werkt het samenwerkingsverband met een systeem van monitoring, waarin informatie wordt verzameld over de manier waarop de beschikbare gelden worden besteed. Ook wordt gewerkt met een planning & controlcyclus.

Met de invoering van het stelsel passend onderwijs zijn de verantwoordelijkheden van ons samenwerkingsverband groter. Dit vereist naast het werken met een goede risicoanalyse, een goede organisatie van het financieel management.

Het samenwerkingsverband wordt door het OBM ondersteund bij de financiële, personeels- en salarisadministratie. Naast het voeren van de financiële administratie levert OBM een controller. Per kwartaal worden managementrapportages aangeleverd en besproken.

Het *samenwerkingsverband* verantwoordt de middelen jaarlijks in een jaarrekening die onderdeel uitmaakt van het jaarverslag.

Schoolbesturen hebben in hun begroting de middelen zichtbaar opgenomen en in de jaarrekening is hierover een paragraaf opgenomen.

Scholen hebben zichtbaar in de schoolbegroting de inkomsten vanuit het samenwerkingsverband opgenomen. In de module POS leggen directeurs jaarlijks verantwoording af over de besteding van de middelen.

Onder de planning&controlcyclus ligt een bestuursvorm en een besturingsfilosofie, te weten: Policy Governance Model (John Carver) als bestuursvorm en participatief besturen als besturingsfilosofie.

2.3 MEDEZEGGENSCHAP

In het samenwerkingsverband Passend onderwijs is de medezeggenschap belegd bij een ondersteuningsplanraad (OPR). De OPR bestaat uit 12 leden en een onafhankelijk voorzitter. De leden zijn afkomstig van de aangesloten schoolbesturen. In 2019 is de OPR zes keer bijeen geweest. Jaarlijks maakt de OPR een jaarverslag. Deze is als bijlage in dit bestuursverslag opgenomen.

2.4 RAPPORTAGE COMMISSIE VAN TOEZICHT

De CvT bestaat uit de volgende personen:

Naam	Functie
Dhr. L. van Stiphout	Voorzitter
Mw. Y. de Haas	Secretaris
Dhr. L. Sint	Lid
Dhr. W. Ludeke	Lid tot 1 mei 2019
Dhr. H. Loeffen	Lid vanaf 1 juni 2019

De Commissie van Toezicht (CvT) is in 2019 vier keer bijeen geweest.

De CvT houdt toezicht op het functioneren van het bestuur van Sine Limite. De CvT houdt integraal toezicht. Dat wil zeggen op alle aspecten van de coöperatie en daarbij alle relevante belangen in overweging nemend. De CvT let in het bijzonder op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de vormgeving van Passend onderwijs zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan.

De CvT ziet erop toe dat dit plaatsvindt volgens de visie en strategie beschreven in het ondersteuningsplan. Dit ondersteuningsplan is in samenspraak met belanghouders (zoals scholen, ouders en gemeente) opgesteld en heeft instemming van de Ondersteuningsplanraad (OPR).

Het ondersteuningsplan is voor de CvT vervolgens de inhoudelijke leidraad bij het beoordelen van de voornemens en prestaties van de coöperatie.

De CvT kijkt op verschillende manieren of het ondersteuningsplan ook wordt uitgevoerd zoals het is bedoeld. Over de belangrijkste te realiseren prestaties maakt de CvT jaarlijks afspraken met het bestuur. De CvT toetst de afwegingen die het bestuur heeft gemaakt en of daarbij alle relevante belangen zijn meegenomen. De CvT maakt bij de uitoefening van integraal toezicht gebruik van een toezichtkader. Het toezichtkader bestaat uit een lijst van aandachtsgebieden met punten waarop de CvT het beleid en de besluiten van het bestuur toetst. De toetspunten zijn in de vorm van vragen voor de CvT geformuleerd.

Door middel van periodieke rapportages informeert het bestuur de CvT over de voortgang. De bespreking van de prestatievoortgang staat standaard op de agenda van het overleg tussen CvT en bestuur. Tijdens dat overleg worden ook nieuwe plannen en projecten besproken. De CvT let er daarbij vooral op of de voornemens van het bestuur goed zijn onderbouwd, goed zijn afgestemd en goed zijn afgewogen. Aan de hand van deze criteria beoordeelt de CvT de kwaliteit van voorstellen, zonder er onmiddellijk een inhoudelijk oordeel over te vellen. De inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt immers bij het bestuur.

Achteraf vormt de CvT zich een oordeel over de prestaties van de coöperatie. Het belangrijkste moment daarbij is de bespreking van het jaarverslag. Het goedkeuren hiervan vindt plaats in de Algemene ledenvergadering (ALV) van de coöperatie.

Met het goedkeuren daarvan, verleent de ALV decharge aan het bestuur. De ALV is in 2019 vier maal bijeen geweest. Ook wijst de CvT de accountant aan ter controle van de jaarrekening.

Om het niveau van de prestatie op waarde te kunnen schatten, kijkt de CvT vanuit verschillende perspectieven. Natuurlijk naar de gerealiseerde prestaties in relatie tot de voornemens maar ook door te kijken naar de verwachtingen en oordelen van stakeholders, de prestaties van andere samenwerkingsverbanden en de prestaties in relatie tot de beschikbare middelen en mogelijkheden.

Bij het beoordelen van de prestatie van de coöperatie hecht de CvT veel gewicht aan het oordeel van anderen. Daarbij maakt de CvT onder meer gebruik van beoordeling van kwaliteit en de rapportages van de accountant.

De CvT houdt toezicht op het bestuur door elke vergadering de besluitenlijst van het bestuur indien dit aanleiding geeft te bespreken. Door middel van de financiële rapportages houdt de CvT toezicht op de financiële situatie. Met de monitor die twee keer per jaar door het bestuur wordt opgeleverd heeft de CvT zicht op de inhoudelijke doelen uit het Ondersteuningsplan. Tijdens de vergaderingen wordt de bestuurder bevraagd en brengt de bestuurder kwesties in om te sparren met de CvT.

In tussentijdse gesprekken tussen de voorzitter van de CvT en bestuurder wordt de agenda opgesteld voor de eerstvolgende vergadering en bespreekt de bestuurder globale of meer gedetailleerde ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband.

Jaarlijks voeren twee leden van de CvT een beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder.

De CvT is zich ervan bewust dat de good governance soms onder spanning kan staan vanwege zgn. 'dubbele pet'. Hierboven is beschreven hoe hiermee om gegaan wordt.

De CvT legt tenminste éénmaal per jaar tegenover de ALV verantwoording af over de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Dit doet ze in de vorm van een jaarverslag over het voorgaande kalenderjaar.

3 TAKEN VAN SINE LIMITE

Sine Limite is het samenwerkingsverband waarin scholen en schoolbesturen in Deventer samenwerken. Het samenwerkingsverband kent een kennis- en dienstencentrum dat ook onder de naam Sine Limite werkt. Het kennis-en dienstencentrum:

- regisseert de optimale ontwikkelingskansen voor kinderen in het onderwijs door: advies, ondersteuning, bemiddeling en toekenning van toelaatbaarheidsverklaringen voor extra ondersteuning (arrangementen of extra ondersteuning in het speciaal (basis)onderwijs
- organiseert voor de samenwerkende schoolbesturen gezamenlijke (subsidie)trajecten, projecten of programma's en biedt scholing. In 2019 is gestart met het traject begaafdheid waar 11 scholen aan deelnemen. Dit wordt bekostigd uit een landelijke subsidie en eigen middelen.
- ondersteunt scholen vanuit het Sineteam met adviseurs, onderzoekers, specialisten, traject- en arrangementmedewerkers en gespecialiseerde uitvoerders die werken op de scholen
- is het Loket voor kindercentra, scholen en ouders voor antwoord op vragen en voor advies
- ondersteunt kinderen, ouders, kindercentra en scholen vanuit het kenniscentrum voorschoolse- en vroegschoolse educatie (VVE)
- werkt samen met scholen permanent aan kwaliteitsverbetering
- vertegenwoordigt het Deventer basisonderwijs bij lokaal, regionaal en landelijk overleg

Hieronder wordt ingegaan op deze taken van het samenwerkingsverband.

3.1 REGIE, TOEKENNEN EN LOKET

1. Adviseren

School, kindercentrum, ouders en externe organisaties kunnen terecht bij Sine Limite voor advies over de mogelijkheden van passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband.

Het loket heeft een belangrijke rol in het geven van advies. Voor advies en aanvraag van diensten bellen en e-mailen scholen en ouders het loket van Sine Limite. Dit loket wordt bekostigd vanuit het budget Passend onderwijs (vier dagen) en subsidie van de gemeente Deventer (één dag).

- Aantal loketvragen

School, kindercentrum, ouders en externe organisaties kunnen terecht bij Sine Limite voor advies over de mogelijkheden van passend onderwijs binnen het samenwerkingsverband.

Het loket heeft een belangrijke rol in het geven van advies. Voor advies en aanvraag van diensten bellen en e-mailen scholen en ouders het loket van Sine Limite. Dit loket wordt bekostigd vanuit het budget Passend onderwijs en subsidie van de gemeente Deventer.

Het aantal vragen van de scholen is in 2019 verder afgenomen. De vragen zijn meestal inhoudelijk van aard. Van startende en nieuwe intern begeleiders komen veelal procedurele vragen. Vragen worden in toenemende mate gesteld aan de trajectmedewerker en de GESP-er van de school.

Het aantal vragen van ouders is in 2019 weer gestegen. Ouders vragen om informatie en advies. Als ouders van basisscholen bellen is er meestal sprake van communicatieproblemen tussen ouders en school. Ook bellen ouders van kinderen met extra ondersteuning die in Deventer gaan wonen.

Resultaat

Overzicht vragen via telefoon

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Advies scholen	202	402	380	356	314	283
Advies ouders	54	136	151	146	94	129
Advies overige	68	134	111	111	84	82

Overzicht vragen via e-mail

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Advies scholen	93	212	168	225	227	185
Advies ouders	15	18	27	25	29	39
Advies overige	15	50	62	57	61	58

2. Toekennen

Vanaf 1 augustus 2014 heeft Sine Limite de taak om toelaatbaarheidsverklaringen af te geven en arrangementen toe te kennen. Daartoe is een Commissie TLV ingericht. De TLV bestaat uit vier leden, een voorzitter (directeur van een basisschool), orthopedagoog (Sine Limite), GZ-psycholoog (Sine Limite) en jeugdarts (GGD). Op afroep kunnen andere deskundigen aanschuiven. Ouders en school worden altijd uitgenodigd bij de adviesvragen.

Op pagina 17 is een overzicht van TLV-toekenningen te vinden.

3.1.1 DE TOELEIDING VAN LEERLINGEN NAAR EXTRA ONDERSTEUNING

- **Aantal arrangementen**

Na stijging van de arrangementen is het aantal in 2019 gedaald. Met name is er een daling van het aantal arrangementen voor gedrag. Ook het aantal leerlingen op de sbo is licht gedaald. De daling van het aantal arrangementen lijkt in relatie te staan met doelgroeparrangementen en/of eigen inzet Gesp met middelen Gesp. Met deze middelen kan een school -in combinatie met werkdruggelden of andere eigen middelen- een dagelijkse achtervang creëren die zorgt voor een preventieve aanpak van gedrag.

In schooljaar 2018-2019 is gesproken over de stijging van het aantal arrangementen met directeuren, intern begeleiders en Sineteam. Verschillende doorontwikkelingen zijn besproken, o.a. het verdelen van de middelen over de scholen voor de inzet van gedragsaanpak. Uiteindelijk is besloten om geen verandering aan te brengen, omdat het merendeel van de scholen achter het systeem van arrangementen staan. In schooljaar 2019-2020 worden de ontwikkelingen rond arrangementen gevolgd. In voorjaar 2020 vindt een evaluatie plaats over de arrangementen.

Resultaat

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Maatwerk didactiek	2	2	6	6	8	3
Maatwerk groep	0	2	5	9	7	1
Maatwerk down	1	0	0	3	1	-
LG	4	10	9	5	4	4
LZK diabetes	1	1	1	0	2	1
LZK cerebrale parese	1	2	3	3	2	-
LZK	1	0	1	5	3	10
ZML	1	0	7	17	14	11
Down	1	1	3	0	2	2
Gedrag	4	37	81	132	194	142
Terugplaatsing s(b)o	0	0	0	7	1	2
Speciaal onderwijs categorie 2	-	-	-	-	-	4

arrangement						
Totaal	16	55	116	187	237	197
Doelgroeparrangement	-	-	-	-	2 scholen	9 scholen
Afgewezen door TLV	0	0	0	1	2	0
De school heeft de aanvraag ingetrokken	0	1	2	0	0	0

- **Arrangement: verrijkingsgroep**

Resultaat

De verrijkingsgroep is een arrangement en wordt via de TLV aangevraagd. De leerlingen zijn hoogbegaafdheid en DHH 2e leerlijn biedt onvoldoende uitdaging. Verder kan er sprake zijn van bijkomende problematiek. De leerlingen gaan één schooljaar één dag in de week naar de verrijkingsgroep. De verrijkingsgroep is samen met Top Academie Deventer (TAD) en het Klassehuis gehuisvest aan de Esscherweg.

	2011 - 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020
Verrijkingsgroep	32 lln	47 lln	32 lln	17 lln	33 lln	16 lln	25 lln	16 lln	15 lln

- **Extra ondersteuning in het speciaal (basis) onderwijs: aantal toelaatbaarheidsverklaringen**

Er zijn in 2019 minder verklaringen afgegeven voor sbo onderwijs. Het aantal verklaringen voor speciaal onderwijs cluster 4 lijkt stabiel. Er is geen aanvraag geweest bij de TLV voor SBO+. Voor speciaal onderwijs cluster 3 is er een lichte stijging te zien.

Alle aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring sbo en speciaal onderwijs, met uitzondering van één aanvraag zijn door de TLV toegekend. Er is geen SBO toekenning afgegeven maar een plaatsing op een andere basisschool met een arrangement.

De TLV geeft zo nodig scholen en trajectmedewerker feedback voor kwaliteitsontwikkeling.

Overzicht van de toekenningen

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
SBO plaatsing Panta rhei	17	75	92	86	90	77
SBO verlenging Panta rhei	3	72	20	81	78	79
SBO plaatsing buiten swv	1	3	0	2	3	1
SBO verlenging buiten swv			1	1	2	3
SO de Linde cat.1	5	13	16	19	13	15
SO de Linde cat.2	0	2	1	0	0	0
SO de Linde cat.3			0	0	0	1
SO de Linde cat.1 verlenging			37	10	24	30
SO de Linde cat.2 verlenging			1	0	0	0
SO de Linde cat.3 verlenging			1	1	2	1
SO cl.3 cat.1 buiten swv	0	4	5	2	4	7
SO cl.3 cat.2 buiten swv			0	1	0	1
SO cl.3 cat.3 buiten swv			1	0	0	0
SO cl.3 cat.1 buiten swv verlenging			6	5	5	12
SO cl.3 cat.2 buiten swv verlenging			4	3	0	1
SO cl.3 cat.3 buiten swv verlenging			1	0	5	0
SBO+	6	17	2	4	1	0
SO cl.4 buiten swv	1	1	1	7	5	5
SO cl.4 buiten swv verlenging			5	2	2	5

TLV samenwerkingsverband voortgezet (speciaal) onderwijs Deventer

Een orthopedagoog van het Sineteam zit namens Sine Limite in de commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) van het samenwerkingsverband VO en levert hiermee een bijdrage in de doorgaande lijn PO-VO. Zij heeft ook zitting in de commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) van Sine Limite. Schooljaar 2019-2020 is deze orthopedagoog, tevens coördinator van het Kennis-en dienstencentrum voor één dag gedetacheerd naar het Etty Hillesum Lyceum om de directie te adviseren in hun aanpak van Passend onderwijs binnen de scholen.

Integrale vroeghulp (IVH)

Sine Limite neemt deel aan het IVH. Dit is een netwerk van deskundigen dat zich richt op advies aan ouders van kinderen tussen 0 en 7 jaar. Het IVH is voor de regio Olst-Wijhe, Raalte en Deventer. Aan het IVH nemen o.a. een kinderarts deel, revalidatiearts, consultatiebureauarts, trajectbegeleiders van MEE, Gezinscoaches en hulpverlening (Pactum). Tot 1 augustus 2018 zat onze GZ-psycholoog die ook zitting had in de TLV in het IVH en adviseerde ouders over een passende onderwijsplek. Vanaf 1 augustus 2018 neemt Sine Limite geen deel meer aan de besprekingen vanwege het geringe aantal casussen. De meeste kinderen komen van buiten Deventer. In 2019 is een nieuw team van experts gevormd die zich meer gaat richten op het jonge kind met sociaal emotionele problematiek en hun ouders woonachtig in de gemeente Deventer. Sine Limite is de trekker en voorzitter van dit overleg waaraan gemeente, GGD en zorgaanbieders deelnemen.

Subsidie begaafdheid

In 2019 is er een subsidie toegekend door het ministerie van OCW. Deze subsidieregeling voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs (po en vo) loopt van 1 januari 2019 tot en met 31 juli 2023 en is bedoeld om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen verder te ontwikkelen. Binnen Sine Limite is ervoor gekozen om de scholen in het samenwerkingsverband te ondersteunen in het vergroten van de expertise op het gebied van begaafdheid en te begeleiden bij innovaties die mogelijk maken dat er begaafd onderwijs geboden zal worden voor alle kinderen. In 2019 zijn 11 scholen gestart met het traject 'Begaafd onderwijs': Deventer Leerschool, EDMS Van Lith, Hagenpoort, Hovenschool, Kolmenscate, Nicolaaschool, Olijfboom, Roessink, Sancta Maria, Slingerbos en Wereldwijzer. Deze scholen krijgen een vergoeding van vier uur per week voor de inzet van de begaafdheidscoördinator op de school in het schooljaar dat zij deelnemen aan de train-de-trainer scholing over Begaafd onderwijs. In 2019 hebben drie bijeenkomsten van deze scholing, uitgevoerd door externe trainers, plaatsgevonden. Tijdens deze scholing worden projectteams van de deelnemende scholen getraind om Begaafd onderwijs op de eigen school in te zetten en worden opbrengsten gedeeld. In de begroting was uitgegaan van acht in plaats van elf deelnemende scholen in het eerste jaar. Hierdoor vallen de kosten voor de personele inzet van de begaafdheidscoördinatoren hoger uit dan begroot. Dit wordt gecompenseerd met een aantal andere onderdelen. Er waren in 2019 vier begaafde leerlingen met een individueel arrangement, terwijl rekening gehouden was met zeven leerlingen. Ook was er ruimte voor twee maatwerktrajecten ontwikkelingsvoorsprong op de voorschool en was er een hoger bedrag begroot voor scholing van het Sineteam en de organisatie van Sine-middagen voor voorscholen en het basisonderwijs. De voorbereidingen van het traject en de eerste implementatie op de scholen hebben meer tijd gevraagd dan waar van te voren rekening mee was gehouden. De verwachting is dat in het komende jaar door toename van aandacht voor begaafdheid en veranderingen in de begeleiding en het aanbod op de scholen er meer vragen voor extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband ontstaan vanuit de voorscholen en basisscholen. De verwachting is dat we hiervoor voldoende middelen hebben begroot om aan deze vragen te kunnen voldoen.

Andere uitgaven die zijn gedaan binnen deze subsidie zijn de personele inzet van de specialist begaafdheid van Sine Limite, de bekostiging van het arrangement Verrijkgroep en de inzet van specialisten van AGNO ter ondersteuning van leerlingen en scholen binnen het traject Begaafd onderwijs.

3.2 LOKALE OVERLEGGEN

Sine Limite vertegenwoordigt het primair onderwijs in diverse lokale overleggen. Terugkoppeling vindt o.a. plaats in bovenschools bestuurlijk overleg Deventer (BOD/BOVOD), stuurgroep en/of LEA⁴.

Sine Limite neemt deel aan werkgroepen en projectgroepen, zoals versterken van het normale leven, combinatiefunctionaris en jeugdzorg. Ook hebben regelmatig bilaterale overleggen plaatsgevonden.

Verder zit Sine Limite samen met Quo Vadis, OPOD en samenwerkingschool Rivierenwijk in de stuurgroep VVE. Sine Limite heeft het projectleiderschap op dit thema. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de uitrol van het beleid VVE en is in 2019 zeven keer bijeen gekomen. Aan deze stuurgroep nemen verder gemeente, GGD, Kenniscentrum VVE (Sine Limite), Raster-welzijn, DOK13, Sam&ko en kindcentrum Bathmen deel. De inzet van de deelnemers vanuit Sine Limite wordt bekostigd uit een subsidie van de gemeente (subsidie Kenniscentrum VVE).

3.3 KENNIS-EN DIENSTENCENTRUM

---

1. Sineteam

Sine Limite heeft een ondersteuningsteam, het zogenoemde Sineteam⁵. Dit team is werkzaam vanuit het Kennis-en dienstencentrum. In de loop van de jaren is in het Sineteam een bundeling van expertise ontstaan. Expertise vanuit sbo, speciaal onderwijs (de Onderwijsspecialisten en de Ambelt), basisonderwijs, (voormalige) onderwijsadviesdienst, voortgezet onderwijs, hulpverlening en welzijn is toegevoegd aan het Sineteam.

Het Kennis-en dienstencentrum is er voor kindercentra, scholen en ouders. Onderdeel van het Kennis-en dienstencentrum is het VVE (jonge kind)-Kenniscentrum.

Het centrum sluit hiermee aan bij de doorlopende lijn 0-13 jaar en zorgt voor een ondersteuningscontinuüm binnen ons samenwerkingsverband dat daarmee voor een groot deel selfsupporting is. De bekostiging van het Sineteam vindt plaats uit het ondersteuningsbudget en subsidie van de gemeente Deventer (subsidie leerlingenzorg, subsidie VVE, subsidie loket, subsidie EED).

Het Sineteam werkt binnen de kaders van het ondersteuningsplan Passend onderwijs. De rode draad: samen, goed en dichtbij

De rode draad: wij zijn er voor het kind. Wij bieden ieder kind optimale ontwikkelingskansen en doen dit:

- goed – goed onderwijs door betrokken professionals die kijken naar mogelijkheden van kinderen
- samen – met kind, ouders, school, Sineteam en ketenpartners zijn wij samen verantwoordelijk voor alle kinderen
- dichtbij – ondersteuning op het goede moment, liefst op de basisschool en in het dagelijkse, normale leven van een kind in dorp of wijk

Het Sineteam bestaat uit een loketbeheerder, PAC-ers, gespecialiseerde uitvoerders (Gesp-ers), trajectbegeleiders, onderzoekers en arrangementmedewerkers. Het Sineteam heeft zich op basis van Stichting Leerkracht en Corporate Antropologie⁶ georganiseerd.

In 2018 en 2019 is een traject gestart gericht op leraren om meer bekendheid over Sine Limite en Passend onderwijs te geven. Hiervoor zijn zogenaamde Week-up kaartjes ontwikkeld door medewerkers van het Kennis-en dienstencentrum. Een externe communicatieadviseur heeft dit traject ondersteund.

Zie bijlage 3 voor meer informatie over de inzet van het Sineteam.

---

⁴ LEA: Lokale Educatieve Agenda. Overleg tussen gemeente en schoolbesturen. De wethouder van onderwijs zit het overleg voor.

⁵ Voorheen het Sineteam.

⁶ Antropologen bestuderen tribale samenlevingen en volkeren. Het is een tak van de wetenschap die de mens in al zijn aspecten, zowel fysiek als cultureel bestudeert. De corporate antropologie kijkt vanuit deze wetenschap naar organisaties en bedrijven.

2. Scholing en netwerken

Om nog beter onderwijs te geven is scholing belangrijk. Scholen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het personeel en werken aan verdere professionalisering van het personeel. Sine Limite ondersteunt dit door vraag gestuurd scholing te organiseren.

Jaarlijks wordt in mei het scholingsprogramma voor het daaropvolgende schooljaar naar de scholen gestuurd en op de website geplaatst. Bij de scholing wordt gebruik gemaakt van de aanwezige kennis binnen het samenwerkingsverband maar ook externe deskundigen worden ingehuurd. De tevredenheid over de scholing scoort hoog. Veel leraren, pedagogisch medewerkers en intern begeleiders maken gebruik van de scholing.

3. Kennisgroepen en netwerken

De kennisgroepen worden in toenemende mate omgezet naar gelegenhedswerkgroepen over een onderwerp. Kennisgroepen en werkgroepen bestaan uit professionals uit het basisonderwijs, voortgezet onderwijs of kindercentra en Sineteam. Zo nodig kan gebruik gemaakt worden van een extern deskundige.

Kennisgroepen en werkgroepen dragen bij aan het duurzaam ontwikkelen van passend onderwijs, dit doen ze o.a. met de volgende activiteiten:

- bijhouden van landelijke (en internationale) ontwikkelingen op het gebied van hun kennisterrein.
- kennis verspreiden via Nieuwsbrief, website of bijeenkomsten onder professionals van de scholen.
- organiseren van scholing, workshops en lezingen tijdens de Sine-middagen voor scholen.
- zorgdragen voor een doorgaande ondersteuningslijn met kindercentra en het voortgezet onderwijs.
- ontwikkelen van bijvoorbeeld richtlijnen of een nieuwe werkwijze.

4. Uitleen

Ons samenwerkingsverband heeft met Lexima een overeenkomst voor Sprint Plus gesloten om hiermee prijsvoordeel voor de scholen te regelen. Scholen namen voor een sterk gereduceerd bedrag de applicatie af. In dit traject ondersteunde een bovenschoolse ICT-er van Sine Limite de implementatie van de applicaties. In toenemende mate kiezen scholen ondertussen om met chroombooks te werken waardoor Sprint Plus niet meer gebruikt kan worden. Ook kondigde Lexima in 2019 aan dat de aanbieder van Sprint Plus wijzigingen in het product ging aanbrengen. Dit was aanleiding voor het Kennis-en dienstencentrum om scholen te adviseren om te kiezen voor een ander programma.

Verder is er een mantelovereenkomst afgesloten voor de inzet van BOUW! 24 scholen maken gebruik van in totaal zo'n 210 licenties. Sine Limite organiseert netwerkbijeenkomsten voor de deelnemers aan BOUW! voor kennisuitwisseling.

Daarnaast is Sine Limite het verzamelpunt voor aangepast meubilair dat niet meer gebruikt wordt door scholen. Vanuit dit punt kan meubilair weer ingezet worden op andere scholen.

Ook schaft Sine Limite toetsen aan die geleend kunnen worden door scholen, zoals toetsen voor dyscalculie.

Verder zijn bij Sine Limite materialen voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte aanwezig die tijdelijk gebruikt kunnen worden voordat een school overgaat tot aanschaf, bijvoorbeeld spelmaterialen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Het Kennis-en dienstencentrum richt zich ook op de medewerkers werkzaam in de kindercentra.

In het kader van vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) heeft de gemeente een convenant Wet OKE/ VVE afgesloten tussen onderwijs, GGD en kinderopvangorganisaties. Dit convenant liep in 2016 af. Inmiddels is in 2019 een nieuwe planperiode van start gegaan. Hiervoor hebben gemeente Deventer, alle schoolbesturen, (bijna) alle kinderopvangorganisaties, Sine Limite, GGD en Raster een convenant ondertekend. Ambitie is dat partijen samenwerken aan een dekkend en kwalitatief hoogwaardig aanbod voor alle peuters en kleuters in Deventer. Deze ambitie sluit aan bij de Scholenvisie van de schoolbesturen en Passend onderwijs. Uitrol van het VVE-beleid is bij het Kenniscentrum VVE belegd. Dit Kenniscentrum maakt onderdeel uit van het Kennis-en dienstencentrum van Sine Limite.

De activiteiten van het Kenniscentrum worden verantwoord in de subsidieverantwoordingen Kenniscentrum VVE en kwaliteitsinvestering VVE.

3.4 REGISTRATIE

De activiteiten van de medewerkers worden geregistreerd in het Sine Limite informatiesysteem, Kindkans. Ook individuele trajecten die vanuit het Kennis- en dienstencentrum worden opgenomen in Kindkans.

3.5 OUDERS

Ouders maken gebruik van het loket. Ze weten het loket te vinden en ook te gebruiken. In de schoolgids van de scholen wordt melding gemaakt van deze mogelijkheid. Wél is van belang dat de vragen eerst op school (aan de leerkracht, intern begeleider of de directeur) worden gesteld.

Voorlichting aan ouders over Passend onderwijs vindt plaats door de school in de vorm van ouderavond, website en nieuwsbrief.

In de aanloop naar Passend onderwijs heeft het samenwerkingsverband mailing verzorgd om ouders te informeren over de ondersteuningsplanraad (OPR). In de planperiode 2014-2018 was de opvatting dat scholen en schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de communicatie naar ouders over Passend onderwijs. Door de uitkomsten van de enquête Passend onderwijs (oktober 2016) en de bijeenkomsten van het Ouderplatform heeft Sine Limite een meer actieve rol op zich genomen betreffende de voorlichting over Passend onderwijs en het samenwerkingsverband.

Ouders zijn binnen het samenwerkingsverband georganiseerd in de OPR. In 2018 is het Ouderplatform gestopt vanwege gebrek aan ouders. Rondom thema's worden ouders gevraagd eenmalig of een korte periode mee te denken.

3.6 EXTERNE CONTACTEN

Sine Limite is een organisatie die nauw samenwerkt met andere organisaties in Deventer en in de regio. Ook wordt deelgenomen aan landelijke en regionale netwerkbijeenkomsten van samenwerkingsverbanden.

Regelmatig geven medewerkers van Sine Limite informatie aan zorgaanbieders en andere externe contacten (o.a. Gemeenteraad Deventer) over passend onderwijs, de ondersteuningsmogelijkheden op scholen en de werkwijze van Sine Limite.

Ook verzorgen medewerkers gastlessen op PABO Saxion en Aventus (opleiding Onderwijsassistent). In 2018 is het contact met PABO Saxion geïntensiveerd. Ook in 2019 is er regelmatig contact geweest, o.a. over hoogbegaafdheid. De directeur-bestuurder heeft zitting in de Adviesraad van PABO Saxion.

3.7 KWALITEIT

3.7.1 KWALITEITZORG

Het samenwerkingsverband heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht waarmee doorontwikkeling wordt gerealiseerd in de kwaliteit van passend onderwijs.

Ondersteuningsplan

In het ondersteuningsplan staan de afspraken op welke manier er samengewerkt wordt en op welke manier vorm wordt gegeven aan Passend onderwijs. In (tijdelijke) werkgroepen en netwerken worden inhoudelijke thema's uitgewerkt. Deze worden in de stuurgroep voorgelegd. De leden van de stuurgroep raadplegen hun achterban. De stuurgroep geeft advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband. Het bestuur legt besluiten vast en legt hierbij verantwoording af door de overwegingen weer te geven die ten grondslag liggen aan de besluiten.

Onderzoeken en evaluaties

Jaarlijks worden onderzoeken uitgevoerd naar diensten en inhoudelijke thema's. Er heeft in opdracht van het bestuur van Sine Limite door een extern deskundige een onderzoek plaatsgevonden naar de terugplaatsingen speciaal basisonderwijs-basisonderwijs. De opbrengsten zijn besproken binnen het samenwerkingsverband en heeft geleid tot aanpassingen.

In 2019 is het adviesrapport over gespecialiseerde uitvoerder uitgebracht en besproken.

Verder is de jaarlijkse quickscan uitgezet om het taal/leesonderwijs en in het bijzonder de inzet van het compenserende programma Sprint te monitoren.

In de stuurgroep EED (gemeente, Sine Limite, zorgaanbieders en onderwijs) heeft een evaluatie plaatsgevonden op basis van de kengetallen EED en dyslexie. Er hebben gesprekken plaatsgevonden op meerdere scholen (scholen die veel aanvragen doen, maar ook scholen die weinig aanvragen) om 'het verhaal achter de cijfers in kaart' te brengen. Van de uitkomsten is een rapport opgesteld en wordt in 2020 in het netwerk directeurs en intern begeleiders besproken.

Monitor

Er is een monitor ontwikkeld die onderdeel uitmaakt van het intern kwaliteitskader. Deze monitor is gekoppeld aan de kerntaken van het samenwerkingsverband en de ambities die opgenomen zijn in het ondersteuningsplan. De monitor komt 2x per jaar uit en wordt binnen het samenwerkingsverband besproken met o.a. stuurgroep, OPR, Sineteam, netwerken, CvT en schoolbesturen.

Naast het jaarverslag maken het Ondersteuningsplan en de Monitor onderdeel uit van de verantwoording en dialoog binnen het samenwerkingsverband.

Inspectie toezicht

Het samenwerkingsverband heeft in 2017 een basisarrangement gekregen.

In 2019 hadden 39 scholen een basisarrangement. Twee scholen hebben in 2019 hun onvoldoende score omgezet naar een basisarrangement.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Elke school is verplicht om een schoolondersteuningsprofiel (SOP) in te vullen. Deze worden gepubliceerd op de website sopdeventer.nl. In 2016 hebben alle scholen het SOP ingevuld. In 2017 is gekozen voor een nieuw model, Perspectief Op School (POS). Gezien de landelijke discussie over basisondersteuning is vervolgens besloten om POS nog niet aan te schaffen, maar eerst de uitkomsten van deze discussie af te wachten. In 2018 is de keuze van POS ingetrokken en is een nieuwe opzet van het SOP binnen het samenwerkingsverband ontwikkeld. Begin 2019 is deze als pilot op drie scholen uitgezet en vervolgens toegankelijk gemaakt voor alle scholen. In 2017 en 2018 hebben de scholen geen nieuw SOP ingevuld. Met het SOP van 2016 voldoet elke school aan de wettelijke verplichting om een schoolondersteuningsprofiel te hebben.

Er bleek veel animo onder de scholen voor een SOP gesprek. In 2019 hebben zeven SOP gesprekken plaatsgevonden. Voor het eerste half jaar van 2020 hebben zich 10 scholen opgegeven en voor het tweede half jaar staan er al negen scholen op de wachtlijst.

Overzicht aantal scholen met een geactualiseerd SOP

	2019
Aantal scholen	7

Wel is de financiële module van het POS ingevuld door alle scholen. Hiermee is door elke school (en schoolbestuur) de besteding van de middelen Passend onderwijs inzichtelijk gemaakt. Ook op het niveau van het samenwerkingsverband is in 2019 een rapport opgeleverd.

Jaarlijkse evaluatie

Op elke school wordt jaarlijks een evaluatie gehouden over trends, kwaliteit van de basisondersteuning en extra ondersteuning tussen in ieder geval directeur, intern begeleider en trajectmedewerker. Op veel scholen is ook de gespecialiseerde uitvoerder van Sine Limite aanwezig en/of de gezinscoach van de gemeente.

Dit leidt tot ontwikkelpunten. Op deze manier wordt gezamenlijk gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en van de inzet van Sine Limite.

Visitatie: Zelfreflectie Instrument Passend onderwijs (ZIP)

Er wordt waarde gehecht aan een goede kwaliteit van de ondersteuningsstructuur op de scholen. Hiervoor is het visitatie instrument passend onderwijs (ZIP) ontwikkeld. Scholen visiteren elkaar aan de hand van dit instrument. Bij de invoering van het nieuwe SOP eind 2018 is besloten om voorlopig even geen ZIP's af te nemen. In voorjaar 2020 vindt een evaluatie plaats van SOP in relatie tot ZIP en wordt bekeken welke (aanvullende) waarde ZIP nog heeft.

AVG

In 2018 heeft de AVG een grote rol binnen de organisatie gespeeld. Ook in 2019 is hier de nodige aandacht aan besteed. Met de Lumengroup is een contract afgesloten voor een Functionaris Gegevensbescherming. Verder is de module AVG van Cupella aangeschaft om systematisch en duurzaam te voldoen aan de AVG.

In januari 2019 is het eerste rapport door de FG-er opgeleverd. Adviezen en lacunes heeft de interne werkgroep AVG opgepakt.

Overzicht aantal meldingen datalek⁷ bij Autoriteit Gegevensbescherming

	2018	2019
Aantal datalekken	1	1

3.7.2 HORIZONTALE VERANTWOORDING EN DIALOOG MET BELANGHEBBENDEN

Gedurende het jaar vindt er horizontale verantwoording en dialoog plaats met belanghebbenden. Dit vindt plaats in de vergaderingen van de CvT, ALV, OPR, stuurgroep, netwerken, platforms en met partners in de regio waaronder de gemeente Deventer. Relevante beleidsstukken en besluiten worden voor kennisname, besluitvorming, advies of bespreking voorgelegd aan de OPR, CvT of ALV. Verder is onze website een belangrijk instrument in de verantwoording en dialoog.

Meer informatie over verantwoording en dialoog is in de vorige paragraaf reeds beschreven.

3.7.3 KLACHTBEHANDELING

Vanaf 1 augustus 2014 kunnen ouders en scholen als ze het niet eens zijn over een toelaatbaarheidsverklaring naar de Landelijke advies-en bezwaarcommissie.

Van 2014 t/m 2019 zijn geen klachten ingediend.

Eventuele klachten over het functioneren van onderwijsondersteuning op scholen worden verwezen naar de klachtenregeling van het bestuur waar de betreffende school onder valt.

---

⁷ Dit overzicht geeft datalekken weer die door medewerkers van Sine Limite zijn veroorzaakt en na overleg met de FG-er door Sine Limite zijn gemeld. Beide incidenten scoorden laag op impact.

4 BEDRIJFSVOERING

4.1 HUISVESTING

Het Kennis- en dienstencentrum van Sine Limite is gehuisvest in het gebouw van Ambiq naast de Kroon. Sine Limite betaalt huur aan Ambiq.

In 2019 is een locatie aan de Esscherweg in Deventer gehuurd voor de huisvesting van het Klassehuis. Ook de verrijkgroep en de groepen van Topacademie Deventer (TAD) zijn naar deze locatie verhuisd. Verrijkgroep en TAD vallen onder aansturing en organisatie van Sine Limite. De verrijkgroep wordt bekostigd uit de middelen Passend onderwijs en TAD uit de subsidie VVE Kenniscentrum. De verrijkgroep was gehuisvest bij Panta rhei en TiNtaan in de Kroon en TAD in de bibliotheek van Keizerslanden.

4.2 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Binnen het Sineteam is een werkgroep 'Duurzaamheid' actief. Deze werkgroep vult dit onderwerp veelzijdig in. De leden buigen zich over werkomstandigheden en gezonde leefstijl van collega's, aanschaf van duurzame thee/kerstpakketten en keuze van regionale partijen bij opdrachten.

4.3 ZAKEN MET POLITIEKE OF MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

In 2018 en 2019 zijn overleggen met de schoolbesturen en in het bijzonder met OPOD gevoerd om de school voor nieuwkomers en neveninstromers de TiNtaan onder te brengen bij Stichting Orthopedagogisch Instituut. Inmiddels zijn overeenkomsten getekend en is het personeel van de TiNtaan per 1 augustus 2019 in dienst gekomen bij de Stichting.

Vanuit het samenwerkingsverband is er nauwe betrokkenheid bij de gemeentelijke ontwikkelingen met betrekking tot transformatie jeugdhulp en het normale leven versterken.

4.4 GEVOERDE BELEID INZAKE UITKERINGEN NA ONTSLAG

De coöperatie heeft geen personeel in dienst. Vandaar niet aan de orde.

4.5 CORONA VIRUS

Het coronavirus heeft voor een pandemie gezorgd die ook in Nederland heeft geleid tot een crisis. De crisis heeft over het verslagjaar 2019 geen gevolgen gehad en heeft daarmee geen gevolgen voor de feitelijke situatie op balansdatum. In 2020 hebben overheidsmaatregelen om het virus in te dammen grote gevolgen voor de samenleving. Voor het onderwijs betekent dit dat in maart 2020 alle scholen gesloten zijn. Op 11 mei 2020 is het basisonderwijs gefaseerd weer open gegaan en inmiddels is door de overheid besloten dat vanaf 8 juni 2020 het basisonderwijs weer volledig open gaat. Voor de scholen in het speciaal onderwijs geldt dat deze vanaf 11 mei 2020 weer volledig open zijn. De (gedeeltelijke) sluiting heeft direct gevolgen voor het lesgeven bij scholen die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband, wat digitaal en op afstand moet plaatsvinden. Dit vraagt veel extra afstemming met de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte kunnen door de afstand wellicht minder passend geholpen worden. Het is nu nog moeilijk in te schatten welke situaties hier kunnen gaan ontstaan en hoe de juiste ondersteuning zal moeten worden gegeven. Welke consequenties dit zal hebben voor het personeel werkzaam voor het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen, rond de verzwaren van de zorgtaak en eventueel uitval door ziekte zijn ook nog moeilijk in te schatten. Met de huidige informatie gaan we er vanuit dat de beschikbaarheid van lesmateriaal, personele en digitale ondersteuning voorlopig voldoende beschikbaar is en blijft bij het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen. Financieel verwachten we geen directe grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit.

5 FINANCIËEL VERSLAG 2019

5.1 GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Wettelijke richtlijnen

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en richtlijnen van het ministerie van OCW. Vanaf verslagjaar 2008 zijn dit de vereisten volgens Boek 2- Titel 9 – Burgerlijk Wetboek. Bij het opstellen van de jaarrekening is verder de Regeling Jaarverslaglegging voor Onderwijsinstellingen (RJ 660) gevolgd.

Vermogenspositie

	2015	2016	2017	2018	2019
Liquiditeit (current ratio)	3,16	1,72	1,9	1,79	1,74
Solvabiliteit	69,1%	42,5%	48,3%	45,2%	43,5%
Weerstandsvermogen		11,4%	10,9%	11,2%	13,1

Toelichting op bovenstaand overzicht vermogenspositie.

De kengetallen die iets zeggen over de financiële positie van Sine Limite zijn: liquiditeit, solvabiliteit en de kapitalisatiefactor. De onderneming is liquide bij een ratio van 1,5 of meer en de onderneming is solvabel wanneer het percentage hoger dan of gelijk is aan 25%.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre Sine Limite in staat is om op tijd haar schulden te kunnen betalen en de solvabiliteit geeft aan in hoeverre Sine Limite in staat is om in geval van liquidatie aan haar verplichtingen kan voldoen. Met een liquiditeitsratio van 1.95 is het totaal van vorderingen en liquide middelen ruim voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen. De solvabiliteit bedraagt 49.6% en is eveneens ruim voldoende.

Het weerstandsvermogen geeft indicatie van de financiële reservepositie. Dit wordt gedefinieerd als het eigen vermogen gedeeld door de totale baten uit de bedrijfsvoering. Dit kengetal is in de plaats gekomen van de kapitalisatiefactor. Hierbij geldt een ondergrens van tussen de 5% en 20%. Het weerstandsvermogen van Sine limite is ruim voldoende.

Er worden geen grote veranderingen verwacht in de financieringsstructuur. De financiële middelen bestaan uit publieke middelen en dit zal in de toekomst ook zo blijven. Er zijn geen fondsen of voorzieningen gecreëerd.

5.2 FINANCIËEL RESULTAAT 2019

Exploitatieresultaat

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
Rijksbijdragen	€ 5.789.345	€ 5.583.520	€ 5.944.630
Overige overheidsbijdragen	€ 491.474	€ 462.013	€ 1.079.965
Overige baten	€ 82.271	€ 15.000	€ 67.218
Totale Baten	€ 6.363.090	€ 6.060.533	€ 7.091.813
Lasten			
Personeelslasten	€ 1.561.041	€ 1.575.080	€ 1.565.996
Afschrijvingen	€ 5.090	€ 6.825	€ 4.214
Huisvestingslasten	€ 43.548	€ 26.500	€ 24.816
Overige lasten	€ 1.342.383	€ 1.169.200	€ 1.768.454
Doorbetaling aan schoolbesturen	€ 3.374.019	€ 3.272.928	€ 3.662.245
Totaal lasten	€ 6.326.081	€ 6.050.533	€ 7.025.725
Saldo Baten en Lasten	€ 37.009	€ 10.000	€ 66.088
Financiële baten en lasten	€ 13	€ -	€ 195,00
Netto resultaat	€ 37.022	€ 10.000	€ 66.283

Sine Limite heeft het kalenderjaar 2019 met een positief exploitatie resultaat van 37.022,- euro afgesloten.

Baten:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de stichting in grote mate afhankelijk is van de overheid (ministerie en gemeente), te weten 99%.

De Rijksbijdragen OCW bestaande uit de subsidie schoolmaatschappelijk werk en de subsidie voor lichte en zware ondersteuning is €181.463 positiever dan begroot.

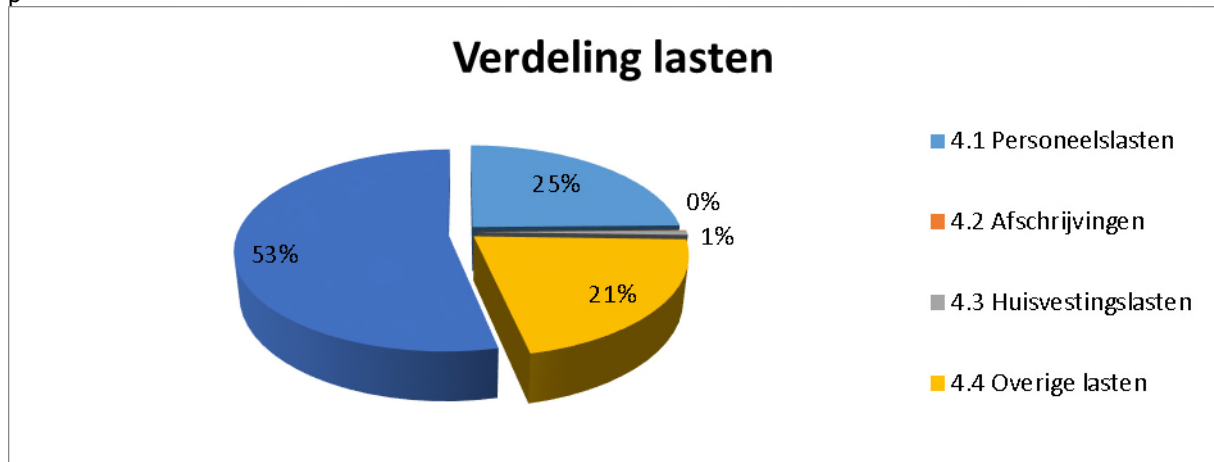
Deze stijging heeft voornamelijk te maken met de normaanpassingen van het ministerie, hierdoor is er extra geld binnengekomen bij het SWV. Voor een deel is dit bedrag ook rechtstreeks doorgestuurd door OCW aan de (V)SO scholen. Verder is de subsidie hoogbegaafdheid geboekt, deze bedragen 50% van de gedane uitgaven. Dit omdat het samenwerkingsverband zelf ook de helft bijbetaald aan deze subsidie.

De overige overheidsbijdragen zijn €29.461,- hoger uitgevallen dan begroot, ook de kosten zijn voor hetzelfde bedrag hoger geworden. Dit is subsidie voor onder andere Routekaart EED, kenniscentrum, kwaliteitsinvestering en subsidie zorgloket. Deze subsidies zijn gelijk aan de uitgaven welke hiervoor worden gedaan. Het verschil met 2018 wordt veroorzaakt doordat er minder subsidies zijn aangevraagd en toegekend in 2019.

De overige baten bestaan uit meerdere ontvangsten. O.a. zijn er baten ontvangen voor licenties gebruik. Ook zijn er baten grensverkeer geboekt deze baten waren niet begroot.

Lasten:

p

De personele lasten zijn € 14.039 lager dan de begroting. Dit komt met name door lagere scholingskosten. Er is minder geschoold dan was begroot. Door iets hogere loonkosten zijn de lasten zorgteam hoger uitgevallen. Ook zijn er iets meer lasten gerealiseerd ten laste van coördinatiegroep.

De afschrijvingslasten zijn in 2019 iets lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere investeringen in 2019. Er was voor 15K aan investeringen ICT begroot terwijl er maar voor 3K is gerealiseerd.

De huisvestingslasten zijn een hoger uitgevallen dan de begroting doordat er een aantal kosten zijn gemaakt voor de wifi en voor de inrichting van het Escherhuis. De kosten van het Escherhuis worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve.

De overige lasten zijn € 173.183 hoger dan begroot, de overschrijding wordt onder andere veroorzaakt doordat er meer arrangementen uitgekeerd dan er waren begroot. Verder zijn de advieskosten hoger uitgevallen dit zijn lasten voor het werven van een nieuwe directeur-bestuurder en RVT leden. Verder zijn er meer kosten ten laste van subsidies gemaakt. Hier staan echter ook hogere baten tegenover. Verder zijn er lasten gerealiseerd voor hoogbegaaftheid welke voor 50% door het samenwerkingsverband zelf bekostigd worden.

De doorbetaling aan schoolbesturen is hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt voornamelijk door de inkomensoverdracht groei SBO welke ruim 100.000 euro hoger dan begroot is. Hiervoor is wel 50K begroot onder de overige lasten. De reguliere inkomensoverdracht is lager dan begroot. Verder is de inkomensoverdracht groei SO hoger dan begroot. Ook de inkomensoverdracht SBO>2% valt hoger uit.

5.3 TREASURY

De coöperatie heeft de beschikbare reserves uit overheidsmiddelen verkregen. In het Treasurystatuut van de coöperatie is vastgelegd dat het in de verantwoordelijkheid van het bestuur past om risicomijdend om te gaan met deze middelen. De treasuryfunctie van de coöperatie heeft primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Alle gelden zijn ondergebracht op reguliere bankrekeningen/spaarrekeningen.

Evenals voorgaande jaren heeft de coöperatie ook in 2019 geen beleggingen, derivaten of leningen.

De liquiditeit is met een liquiditeitsratio van 1.85 voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

Het Treasurystatuut van de coöperatie sluit aan bij de wettelijke kaders die vastgelegd zijn in de regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016 van de Minister van OCW van 6 juni 2016. Na de witwasaffaire van ING in 2018 is door het bestuur gekeken of het mogelijk is om over te stappen naar een duurzame bank als ASN of Triodos. De aanwezige middelen mogen echter uitsluitend geplaatst worden bij één van de grote (solide geachte) Nederlandse bankinstellingen (o.a. ING) waardoor overstappen niet mogelijk is.

BIJLAGE 1 OVERZICHT SCHOOLBESTUREN EN SCHOLEN SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND ONDERWIJS

41862	Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer
42594	Stichting Samenwerkingsschool Rivierenwijk te Deventer
23128	Stichting Quo Vadis te Deventer
53730	Stichting Rooms Katholieke scholen te Schalkhaar
60816	Stichting Vrijescholen Athena te Deventer
71242	Vereniging Deventer Leerschool te Deventer
95148	Stichting Deventer en Almelose Montessorischolen (DAM) te Deventer
31076	Stichting Onderwijs op Islamitische Grondslag in Midden en Oost Nederland (SIMON) te Leusden
42580	Stichting Evangelisch Onderwijs Deventer e.o. te Deventer
41274	Stichting Orthopedagogisch Instituut Deventer
40894	Stichting Mijnplein te Raalte
40631	Stichting Onderwijsspecialisten te Arnhem

Overzicht 12 deelnemende schoolbesturen en 37 scholen samenwerkingsverband Passend onderwijs

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer

14 HS	Het Roessink
15 IK	Kolmenscate
27 LZ	De Wizard
15 FC	De Schakel
15 SM	de Kleine Planeet/ TiNtaan
10 KW	Slingerbos
16 DV	Borgloschool
30 AK	De Flint
15 ZB	Hovenschool
11 AL	De Sleutel
14 YP	De Hagenpoort
15 LC	Cees Wilkeshuisschool
11 AV	De Dorpsschool
09 RO	De Looschool
10 LK	De Rythmeen

Stichting Samenwerkingsschool Rivierenwijk Deventer

14 KG	Basisschool Rivierenwijk
-------	--------------------------

Vereniging Deventer Leerschool

Stichting Quo Vadis

09 TM	De Steenuil
10 MW	Prins Mauritschool
11 BS	Adwaita
04 NU	Het Palet
13 JW	Wereldwijzer
12 JD	St. Bernardusschool, Zwaluwenburg (per 1 aug 2019: Kleurrijk samen met Prins Mauritschool)
08 UP	De Windroos
12 YO	De Zonnewijzer
27 RT	De Vijf-er
27 YB	De Rank

Stichting Rooms Katholieke scholen te Schalkhaar

04 YY	RK basisschool Nicolaas
-------	-------------------------

Stichting Mijnplein te Raalte

03 WI	Sancta Maria
-------	--------------

Stichting Vrijescholen Athena

06 TU Deventer Leerschool

SIMON

30 JV De Zonnebloem

Stichting DAM

05 VR Eerste Deventer Montessorischool/Oudaen

21 NE l'Ambiente

30 UZ de Ontdekking

Stichting Orthopedagogisch Instituut te Deventer

19 RE Pantarhei

Opting-in

Stichting ZoZijn te Wilp

02 GM Daniel de Brouwerschool

08 OY Vrijeschool de Kleine Johannes

Stichting Evangelisch Onderwijs Deventer e.o.

30 KE De Olijfboom

Stichting Onderwijsspecialisten te Arnhem

19 SY De Linde

BIJLAGE 2 JAARVERSLAG 2019 VAN DE OPR

In 2019 is de OPR zes keer bij elkaar geweest. Hieronder volgt een samenvatting van deze vergaderingen. Bij de vergaderingen is mevr. Vollema aanwezig namens de directie van Sine Limite.

Communicatie

Ter promotie van de OPR zijn er een folder en een flyer ontworpen. Ook is er een tekst en een opmaak opgesteld voor de vacatures. De folders zijn uitgedeeld aan alle scholen binnen het samenwerkingsverband.

Vacatures OPR

In januari 2019 is wordt vastgesteld dat er 3 nieuwe OPR-leden nodig zijn; 2 personeelsleden en 1 ouder. De vacatures dienen ingevuld te worden door de éénpitters. De vacatureteksten zijn gemaaild naar de betreffende scholen. Ook zijn de IB'ers van deze scholen benaderd tijdens het IB-netwerk van 5 maart 2019. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 zijn de personeelsvacatures ingevuld. De oudervacature blijft vacant.

Good Governance

Dhr. H. Nijkamp is gevraagd een adviesrapport te schrijven m.b.t. het wijzigen van de organisatiestructuur van Sine Limite. De belangrijkste reden voor het wijzigen van de organisatiestructuur is dat de schoolbesturen in de nieuwe structuur geen dubbelrol meer zullen hebben. Mevr. Vollema houdt de OPR op de hoogte van de procedure en de voortgang van dit traject.

Profiel nieuwe bestuurder

De Commissie van toezicht heeft een bureau ingeschakeld voor de werving van een nieuwe bestuurder. Door de OPR-leden worden eigenschappen opgesomd die zij opgenomen willen zien worden in het profiel. Mevr. Kistemaker neemt namens de OPR zitting in de BAC.

Profiel Raad van toezicht

De OPR stemt in met het reeds opgestelde profiel. Namens de OPR zal 1 afgevaardigde zitting nemen in de BAC.

Schoolondersteuningsplan (SOP)

Sine Limite heeft een nieuw SOP ontwikkeld, welke onderdeel zal zijn van een cyclus. Uitgangspunt is dat de basiskwaliteit op orde is. Er is een pilot gestart met enkele scholen om het nieuwe SOP uit te proberen. Hierna vindt er een evaluatie plaats. De eerste opdracht voor de school is het analyseren van de schoolpopulatie, om vervolgens de maatschappelijke opdracht te formuleren. In een gesprek tussen Sine Limite en de school wordt met behulp van de volgende vier uitgangspunten; de professionele cultuur, leerlingbetrokkenheid, ouderbetrokkenheid, en samenwerking met organisaties het SOP besproken. Aan de hand van dit gesprek wordt een poster gemaakt die op de school wordt opgehangen. Deze poster biedt ook ruimte om op te schrijven; het is een werkdocument. Het streven is om t.b.v. ouders een vertaalslag op de website te plaatsen.

Financiën

Vanuit de OPR wordt de wens uitgesproken om meer duidelijkheid van de directeuren te krijgen over de besteding van de gelden die terugvloeien naar de scholen op het moment dat er een financieel overschot is bij Sine Limite.

Monitor Sine Limite

De monitor wordt een helder document genoemd. Opvallend en positief is dat er in deze monitor wordt gesproken over álle kinderen in Deventer. Deze verschuiving heeft te maken met de vastgestelde ambities; het ultieme doel is extra ondersteuning integreren in de basisondersteuning. Het valt op dat er veel pilots zijn gestart. Er is gesproken over het ontstaan van de verschillende pilots en hoe de toewijzing hiervan plaatsvindt. Ook is gesproken over het feit dat één van de ambities is dat alle scholen een 'goed' scoren bij de inspectie en dat het daarom van belang is dat alle scholen zich blijven ontwikkelen. Deze pilots dragen daar aan bij. Sine Limite heeft in beeld welke scholen er in mindere mate openstaan om deel te nemen aan pilots en worden vanuit Sine Limite gestimuleerd. Er is gesproken over (gedeeltelijke) terugplaatsing vanuit het SO naar het BaO. Hier worden kleine stapjes in gemaakt door De Linde en de Borgloschool. Ook komt het voor dat leerlingen van de Borgloschool gedeeltelijk hun onderwijs volgen bij De Linde. Het lijkt alsof er een explosieve groei is waar te nemen bij gedragsarrangementen. Dit is echter niet het geval. Het hiermee gepaarde geldbedrag groeit namelijk niet; bij de aanvragen blijkt het vaak om kleine bedragen te gaan. Er bestaat m.n. bij 'gedrag' een handelingsverlegenheid en behoefte aan extra mensen. GESP'ers worden meer ingezet op gedrag. Tot slot wordt opgemerkt wordt dat de zgn. zachte indicatoren harder gemaakt moeten worden.

Praktijkervaringen

Het thema was terugplaatsing van SBO naar regulier onderwijs. Aan de hand van een casus vertellen dhr. Neuteboom en mevr. Rensen van de Panta Rhei en mevr. Smit van De Looschool hun ervaringen. De moeder van de betreffende leerlingen was helaas niet aanwezig.

Na het delen van de ervaringen is gesproken over de bevindingen van de werkgroep, die zich bezig houdt met het terugdringen van het aantal SBO-plaatsingen. De werkgroep komt tot de conclusie dat er aan de voorkant iets moet veranderen en dat er eerder passend onderwijs nodig is. Hier is een verandering in mindset voor nodig bij zowel de IB'ers, directeuren als leerkrachten. Ook is de optie van een overplaatsing van regulier naar regulier besproken. In dit geval is het belangrijk dat scholen elkaar vertrouwen en elkaar goed kennen.

Afscheid mevr. Vollema

Omdat mevr. Vollema per 1 januari 2020 stopt als directeur-bestuurder bij Sine Limite heeft de OPR haar met persoonlijke attenties bedankt voor haar inzet en is tevens met warme woorden afscheid van haar genomen.

Overig

De OPR heeft het jaarverslag van Sine Limite doorgelezen en besproken met mevr. Vollema.

BIJLAGE 3 POLICY GOVERNANCE EN PARTICIPATIEF BESTUREN

Onderstaand worden de kenmerken van beide modellen kort weergegeven.

a. Policy Governance:

- er wordt een scheiding aangebracht tussen enerzijds het toezicht en anderzijds het besturen;
- het toezicht wordt uitgevoerd door de Commissie van Toezicht;
- het besturen van de organisatie is belegd bij de directeur-bestuurder;
- er is in alle lagen binnen de organisatie voldoende ruimte voor ondernemerschap, initiatief en innovatie;
- taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden daar waar mogelijk zo laag mogelijk in de organisatie gelegd met de daarbij behorende verantwoordingsplicht (resultaatverplichting);
- de planning en controlcyclus is gebaseerd op het planmatig handelen: plannen (Plan), uitvoeren (Do), controleren (Check) en verbeteren (Act).

b. Participatief besturen:

- de planning en controlcyclus begint bij een helder omschreven missie, visie en strategie (sturen op toetsbare taakstelling);
- de coöperatie biedt binnen haar kaders de aangesloten scholen voldoende ruimte om eigen beleid te voeren, m.a.w. daar waar mogelijk worden de verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd;
- de coöperatie kent een eigen onderwijskundige identiteit gebaseerd op een dialoog en de reflectie met alle relevante betrokkenen in en rondom het samenwerkingsverband.

BIJLAGE 4 OVERZICHT INZET VANUIT HET KENNIS-EN DIENSTENCENTRUM

- **Het aantal PAC-trajecten**

Een PAC aanvraag vindt bij het loket via e-mail plaats. Een PAC traject varieert van één tot maximaal vijf interventies afhankelijk van de categorie en vraag.

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal PAC aanvragen	75	222	149	138	80	70

PAC aanvragen per categorie en per periode

Periode	ZML	SEO (incl. VIB)	2 ^e Taal en spraak/taal	rekenen	motoriek	groeps-vraag	dyslexie	hoog-begaafdheid	school plaatsing	LZK
aug t/m dec 2014	2	25		15	4	9	5	5	1	0
2015	5	50		43	14	25	30	26	7	3
2016	4	36		34	5	24	14	10	16	7
2017	4	32		32	10	22	10	12	9	1
2018	8	18	9	11	2	9	12	6	3	2
2019	3	19	2	5	2	8	5	9	11	6

Het aantal PAC aanvragen is in 2018 sterk gedaald en blijft dalen. Vanaf 2015 is een daling van het aantal PAC vragen te zien. Er is duidelijk een kentering te zien toen GESP⁸ begon te functioneren op de scholen (2015). Vragen werden op de school door intern begeleider en GESP opgepakt in plaats van aangevraagd bij het kennis-en dienstencentrum. In 2018 heeft er een grote daling ingezet door verschillende redenen. Hieronder een toelichting per categorie.

- SEO⁹ en groepsvragen: een aantal scholen heeft een doelgroeparrangement ontvangen waardoor ze -aangevuld met eigen middelen- 'achtervang' in de vorm van bijvoorbeeld een 'huiskamer' konden opzetten.
- Rekenen: Vanaf 1 augustus 2018 kunnen er alleen nog vragen vanwege dyscalculie gesteld worden. Na 10 jaar de mogelijkheid geboden te hebben ook over rekenen vragen te stellen, moeten scholen zelf de kennis op peil houden (basisondersteuning en basiskwaliteit) en zo nodig een extern deskundige inhuren. Een enkele school heeft ervoor gekozen om uren GESP in te zetten voor GESP met expertise rekenen om het rekenonderwijs op de school te actualiseren en door te ontwikkelen.
- Motoriek: Na een stijging in 2017 is het aantal vragen over motoriek gedaald. Scholen en loket adviseren ouders naar een huisarts of fysiotherapeut te gaan in plaats van het Kennis-en dienstencentrum in te schakelen.
- ZML (Zeer Moeilijk Lerend) en LZK (Langdurig Zieke Kinderen): Door de jaren heen fluctueren deze aantallen wat ook passend gezien kan worden bij deze doelgroepen.
- Hoogbegaafdheid: Naar aanleiding van een grote stijging van aanvragen in 2015 is vanuit het Kennis-en dienstencentrum ingezet op gerichte deskundigheidsbevordering voor medewerkers van het Kennis-en dienstencentrum en op scholen. Verder is er gestuurd op het inbrengen van deze vragen in een trajectoverleg waardoor eerst de ondersteuningsbehoefte van de leerling in meer brede zin besproken wordt.
- Schoolplaatsing: PAC schoolplaatsing wordt ingezet bij een bao-bao overstap van een leerling met extra ondersteuningsbehoefte of bij verhuizing naar Deventer van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Spraaktaalontwikkeling en 2e Taalverwerving: Sinds 2018 kan deze expertise via het loket worden aangevraagd.

⁸ GESP-ers zijn voormalige ambulante medewerkers cluster 3 en 4 en collegiale consultants afkomstig uit het sbo

⁹ SEO, inclusief VIB = Sociaal Emotionele Ontwikkeling en Video Interactie Begeleiding

In de PAC cijfers zien we een verschuiving ondersteunend aan de ambities die uitgesproken zijn. Meer expertise en mogelijkheden georganiseerd op de basisscholen. Het Kennis- en dienstencentrum voor vragen over bijvoorbeeld ziektebeelden of andere extra ondersteuning die minder vaak op een school voorkomen.

- **Het aantal dyslexieonderzoeken en dyslexieverklaringen**

Twee keer per jaar worden er een aantal weken op het kantoor van Sine Limite door medewerkers van Sine Limite dyslexieonderzoeken uitgevoerd. Basisscholen melden hiervoor kinderen aan en leveren het schooldossier en ouderformulier aan.

De toekenning vindt plaats aan de hand van de indicatoren van het landelijke dyslexieprotocol. De verklaringen zijn voor kinderen die niet in aanmerking komen voor vergoede dyslexiezorg.

Dyslexie verklaringen	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal aangevraagd	17	70	90	88	66	62
Afgewezen op basis van de aanvraag ¹⁰	2	9	17	21	13	7
Doorverwezen naar de vergoede zorg	1	7	13	3	0	2
Totaal onderzocht	14	54	60	64	53	53
Op basis van het onderzoek geen dyslexieverklaring	3	2	4	7	2	5
Op basis van het onderzoek een dyslexieverklaring	11	52	56	57	51	48

De kwaliteit van de aanvragen neemt toe. Er vinden steeds minder afwijzingen plaats op basis van de aanvraag. De afwijzingen vinden plaats op basis van dossieronderzoek. De hardnekkigheid kan niet aangetoond worden of het dossier is niet compleet. Soms gaat het in dit soort gevallen om leerlingen waar de school al twijfel over had of dat er geen overeenstemming tussen school en ouders is. In 2019 hebben er zeven afwijzingen op basis van het dossier plaatsgevonden. In 2015 waren er ook weinig afmeldingen maar toen is dit tot stand gekomen met veel hulp van de PAC-er bij het opstellen van de aanvragen. Deze ondersteuning is inmiddels gestopt.

Het aantal afwijzingen op basis van onderzoek is al een aantal jaren laag en is zoals te verwachten.

- **Poortwachtersfunctie Ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED)**

Vanaf 1 januari 2018 vervult het samenwerkingsverband de poortwachtersrol voor de aanvragen voor Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED). Op deze manier zijn alle kinderen met dyslexie in kaart bij het samenwerkingsverband. Voor deze rol ontvangt Sine Limite subsidie van de gemeente Deventer. Sine Limite geeft op basis van het dossier het advies aan de gemeente om wel/niet een toekenning te verstrekken. Met deze toekenning kunnen ouders naar een zorgaanbieder en krijgen ze het dyslexieonderzoek en eventuele behandeling vergoed. Basisscholen melden hiervoor kinderen aan en leveren het schooldossier en ouderformulier aan.

De toekenning vindt plaats aan de hand van de indicatoren van het landelijke dyslexieprotocol. In 2019 is het aantal afwijzingen gedaald. Ook hier is de kwaliteit van de aanvragen door de school sterk verbeterd. Het aantal aanvragen is licht toegenomen. Dit was een verwachte toename omdat het aantal aanvragen sterk verminderd is vergeleken met de situatie voor 2018. Het aantal vergoede zorgtrajecten lag toen in Deventer op ongeveer 300. Zorgaanbieders controleerden toen zelf de dossiers en gaven toekenningen af. Vervolgens deden ze psychodiagnostisch onderzoek en voerden de dyslexiebehandeling uit. De kosten van haar werkzaamheden konden ze declareren bij de zorgverzekeraar en vanaf 2015 bij de gemeente.

Aanvragen voor vergoede dyslexiezorg	2018	2019
Totaal aangevraagd	91	103
Afgewezen door Sine Limite op basis van het dossier	24	8
Aangehouden door Sine Limite	4	2
Positief advies	63	93

- **Het aantal onderzoeken**

Het aantal onderzoeken kent de afgelopen jaren een 'stabiele' schommeling. In 2019 vond weer een stijging plaats. Tijdens overleggen tussen intern begeleider en trajectbegeleider komt ook het aantal IQ aanvragen en andere kengetallen aan de orde.

Sine Limite richt zich op intelligentieonderzoeken omdat dit onder de verantwoordelijkheid van het onderwijs valt. Psychodiagnostisch-onderzoek valt onder jeughulp. De andere onderzoeken die het kennis-en dienstencentrum doet zijn deelonderzoeken op het gebied van o.a. werkgeheugen en concentratie.

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Psycho-diagnostisch onderzoek	9	13	9	3	5	1
IQ onderzoek	16	216	178	191	184	201

- **Het aantal leerlingen besproken in het trajectoverleg**

Het trajectoverleg is de toegang tot extra ondersteuning. De aantallen worden jaarlijks opgehaald bij de trajectmedewerkers.

Naast het trajectoverleg is er een regelmatig werkoverleg tussen intern begeleider en trajectmedewerker over bijvoorbeeld toegekende arrangementen, ontwikkelingen op de school, knelpunten in begeleiding van leerlingen, scholing, etc.

Verder vindt er minimaal 1x per jaar een evaluatie plaats tussen directeur, intern begeleider, trajectmedewerker over trends op de school, doorontwikkeling van de kwaliteit en andere gerelateerde zaken. Ook is vaak de GESP-er hierbij aanwezig. Het aantal leerlingen dat besproken wordt in de trajectoverleggen neemt jaarlijks toe. Leerlingen worden langduriger gevolgd en vaker besproken. Dit zijn leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en multidisciplinair goed gevolgd moeten worden om op het basisonderwijs te kunnen blijven. Het aantal uren trajectoverleg is vanaf 2018 uitgebreid, o.a. uit de vrijgekomen uren PAC en GESP.

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal leerlingen	186	557	621	607	672	800

- **Het aantal leerlingen begeleid door een gespecialiseerde uitvoerder (GESP-er)**

Gespecialiseerde uitvoerders (GESP-ers) zijn werkzaam op de scholen. Elke school heeft een uitvoerder. De uitvoerder wordt vanuit een HGPD bespreking ingezet. De uitvoerder werkt met kinderen én ondersteunt de interactie tussen kind en leerkracht. Gestreefd wordt om scholen in een wijk dezelfde uitvoerder te geven zodat bovenschoolse trainingsgroepen gevormd kunnen worden en bij pieken op een school geschoven kan worden met de inzet van de gespecialiseerde uitvoerder. Een GESP-er kan door de intern begeleider na een HGPD-overleg of na een trajectoverleg ingezet worden. Een GESP-er werkt met leerlingen en met de leerkracht. De GESP-er is meestal kortdurend bezig. Heeft een kind langduriger

begeleiding nodig kan een arrangement aangevraagd worden. Het aantal leerlingen dat jaarlijks begeleid wordt door een GESP-er neemt af. Vanaf schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2019-2020 hebben tien scholen middelen gekregen om de GESP met eigen personeel in te vullen. Ook heeft een herberekening van de uren plaatsgevonden op basis van het aantal leerlingen op teldatum 1 oktober 2018. Deze maatregelen hebben een effect op het aantal leerlingen dat begeleid is.

In 2019 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar inzet van GESP en welke doorontwikkeling gewenst is. Dit rapport is op verschillende plekken in het samenwerkingsverband besproken. In 2020 vindt een evaluatie plaats van de huidige opzet en worden besluiten genomen over de doorontwikkeling.

Het aantal leerlingen begeleid door een gespecialiseerde uitvoerder.

	aug t/m dec 14	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal leerlingen	151	414	510	627	518	274

Een greep uit overige werkzaamheden van GESP-ers:

Begeleiding van dynamische groepen, coaching van leerkrachten en onderwijsassistenten, overleg met ib-ers en directeuren, adviesgesprekken, aanpassing van meubilair, warme overdracht VO samen met ouders, groepjes kinderen begeleiden, sociale vaardigheidstraining/ weerbaarheidstraining met groepjes leerlingen, spelbegeleiding, onderwijs in de onderbouw mede vormgeven, schrijfmateriaal uitzoeken, observaties en gesprekken met leerlingen.

Sine Limite, Coöperatie
Passend Onderwijs Deventer
U.A.

Financieel jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	1
Financiële kengetallen	40
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2019	41
Staat van baten en lasten over 2019	43
Kasstroomoverzicht	44
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	45
Grondslagen	45
Toelichting op de balans per 31 december 2019	47
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	49
Gebeurtenissen na balansdatum	49
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	50
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019	51
Overzicht verbonden partijen	54
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	55
Bestemming van het resultaat	57
Gegevens over de rechtspersoon	58
Overige gegevens	
Controleverklaring	59

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	1%	1%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	1,74	1,79
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	43,5%	45,2%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	43,5%	45,2%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	13,1%	11,2%

A.1.1 Balans per 31 december 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2019	31 december 2018
1.2	Materiële vaste activa	29.617	31.713
	Totaal vaste activa	<u>29.617</u>	<u>31.713</u>
1.5	Vorderingen	606.640	110.930
1.7	Liquide middelen	1.345.780	1.682.304
	Totaal vlottende activa	<u>1.952.419</u>	<u>1.793.234</u>
	Totaal activa	<u><u>1.982.036</u></u>	<u><u>1.824.946</u></u>

2.	Passiva	31 december 2019	31 december 2018
2.1	Eigen vermogen	862.086	825.062
2.4	Kortlopende schulden	1.119.950	999.884
	Totaal passiva	<u>1.982.036</u>	<u>1.824.946</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	5.789.345	5.583.520	5.944.630
3.2 Overige overheidsbijdragen	491.474	462.013	1.079.965
3.5 Overige baten	<u>82.271</u>	<u>15.000</u>	<u>67.218</u>
Totaal baten	<u>6.363.091</u>	<u>6.060.533</u>	<u>7.091.814</u>
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	1.561.041	1.575.080	1.565.996
4.2 Afschrijvingen	5.090	6.825	4.214
4.3 Huisvestingslasten	43.548	26.500	24.816
4.4 Overige lasten	1.342.383	1.169.200	1.768.454
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u>3.374.019</u>	<u>3.272.928</u>	<u>3.662.245</u>
Totaal lasten	<u>6.326.080</u>	<u>6.050.533</u>	<u>7.025.726</u>
Saldo baten en lasten	37.010	10.000	66.088
5 Financiële baten en lasten	13	-	195
Netto resultaat	<u><u>37.024</u></u>	<u><u>10.000</u></u>	<u><u>66.283</u></u>

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	37.010	66.088
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	5.090	4.214
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	495.709-	86.822-
- Kortlopende schulden	120.066	186.241
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	333.543-	169.721
Ontvangen interest	13	195
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	333.529-	169.916
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	2.994-	5.915-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	2.994-	5.915-
Mutatie liquide middelen	336.523-	164.000
Beginstand liquide middelen	1.682.304	1.518.304
Mutatie liquide middelen	336.523-	164.000
Eindstand liquide middelen	1.345.780	1.682.304

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

Sine Limite, coöperatie Passend onderwijs is statutair gevestigd te Deventer. De coöperatie heeft tot doel het vormen en in stand houden van een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a lid 2 van de wet op het primair onderwijs in de gemeente Deventer en het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen in de regio zodat zoveel mogelijk leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken en een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Sine Limite bestaat uit een formele organisatie zoals deze statutair is vastgelegd. Sine Limite is een coöperatie waarbij de schoolbesturen de leden vormen en waarin toezicht, bestuur en uitvoering verschillende lagen vormen.

De coöperatie vormt een personele unie met de Stichting Orthopedagogisch Instituut waartoe de school voor speciaal basisonderwijs Panta rhei behoort. De leden van de Commissie van Toezicht zijn tevens lid van de Raad van Toezicht van Panta rhei. De directeur-bestuurder van Sine Limite is tevens directeur-bestuurder van Panta rhei. Het personeel werkzaam op de school en in het samenwerkingsverband zijn in dienst van de stichting. De coöperatie heeft dus geen personeel in dienst.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 5% en 10% van de aanschafwaarde
- ICT 13% en 20% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve publiek is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit publieke geldstromen. Er is in 2018 een bestemmingsreserve gevormd voor een plan huiskamer (kinderen die tijdelijk ander soort onderwijs nodig hebben). De totale bestemmingsreserve bedraagt eind 2019: 200.275 euro.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2019

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2018	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019				Aanschaf- waarde per 31 december 2019	Afschrijvingen tot en met 31 december 2019	Boekwaarde per 31 december 2019
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.2 Inventaris en apparatuur	49.517	17.805-	31.713	2.994	-	5.090-	-	52.511	22.894-	29.617
Materiële vaste activa	49.517	17.805-	31.713	2.994	-	5.090-	-	52.511	22.894-	29.617

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

1.5 Vorderingen

	31 december 2019	31 december 2018
1.5.1	13.835	47.850
1.5.6	17.770	-
1.5.7	2.000	2.000
<i>Overige overlopende activa</i>	<u>573.034</u>	<u>61.080</u>
1.5.8	573.034	61.080
Totaal Vorderingen	<u><u>606.639</u></u>	<u><u>110.930</u></u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2019	31 december 2018
1.7.1	139	218
1.7.2	<u>1.345.641</u>	<u>1.682.085</u>
	<u><u>1.345.780</u></u>	<u><u>1.682.304</u></u>

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019		Boekwaarde per 31 december 2019
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1	624.788	59.362	-	684.151
2.1.2	200.275	22.339-	-	177.935
	<u>825.063</u>	<u>37.023</u>	<u>-</u>	<u>862.086</u>

De bestemmingsreserve publiek is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit publieke geldstromen. Er is in 2018 een bestemmingsreserve gevormd voor een plan huiskamer (kinderen die tijdelijk ander soort onderwijs nodig hebben). De totale bestemmingsreserve bedraagt eind 2019 177.935

Toelichting Bestemmingsreserve publiek:

	Boekwaarde per 31 december 2018	Mutaties 2019		Boekwaarde per 31 december 2019
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Overige reserve	200.275	22.339-	-	177.935
	<u>200.275</u>	<u>22.339-</u>	<u>-</u>	<u>177.935</u>

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2019	31 december 2018
2.4.3	475.792	276.202
2.4.9	8.518	45.544
2.4.10.4	27.241	-
2.4.10.8	404.514	638.792
2.4.10.8	203.886	39.346
2.4.10	<u>635.641</u>	<u>678.138</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>1.119.950</u></u>	<u><u>999.884</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Per 1 juli 2016 is een huurovereenkomst gesloten met Ambiq, de werkelijke kosten over 2019 bedragen ongeveer € 23.000,-. Het contract heeft een looptijd tot 30 juni 2021.

Per 1 augustus 2019 is een huurovereenkomst gesloten met Ieder1 voor een bedrag van € 6.000,- per jaar. Het contract heeft een looptijd tot 31 juli 2022.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het coronavirus heeft voor een pandemie gezorgd die ook in Nederland heeft geleid tot een crisis. De crisis heeft over het verslagjaar 2019 geen gevolgen gehad en heeft daarmee geen gevolgen voor de feitelijke situatie op balansdatum. In 2020 hebben overheidsmaatregelen om het virus in te dammen grote gevolgen voor de samenleving. Voor het onderwijs betekent dit dat in maart 2020 alle scholen gesloten zijn. Op 11 mei 2020 is het basisonderwijs gefaseerd weer open gegaan en inmiddels is door de overheid besloten dat vanaf 8 juni 2020 het basisonderwijs weer volledig open gaat. Voor de scholen in het speciaal onderwijs geldt dat deze vanaf 11 mei 2020 weer volledig open zijn. De (gedeeltelijke) sluiting heeft direct gevolgen voor het lesgeven bij scholen die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband, wat digitaal en op afstand moet plaatsvinden. Dit vraagt veel extra afstemming met de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte kunnen door de afstand wellicht minder passend geholpen worden. Het is nu nog moeilijk in te schatten welke situaties hier kunnen gaan ontstaan en hoe de juiste ondersteuning zal moeten worden gegeven. Welke consequenties dit zal hebben voor het personeel werkzaam voor het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen, rond de verzorging van de zorgtaak en eventueel uitval door ziekte zijn ook nog moeilijk in te schatten. Met de huidige informatie gaan we er vanuit dat de beschikbaarheid van lesmateriaal, personele en digitale ondersteuning voorlopig voldoende beschikbaar is en blijft bij het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen. Financieel verwachten we geen directe grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2019	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
Subsidie begaafde leerlingen po en vo	HBL19101	18-6-2019	206.412	51.603		x
			<u>206.412</u>	<u>51.603</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2018	Lasten t/m 2018	Stand begin 2019	Ontvangen in 2019	Lasten in 2019	Te verrekenen 31-12-19
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Aflopend			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2018	Lasten t/m 2018	Stand begin 2019	Ontvangen in 2019	Lasten in 2019	Stand ultimo 2019
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Doorlopend			<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	5.764.983	5.583.520	5.944.630
3.1.2.2 Niet geormerkte subsidies	24.362	-	-
Totaal rijksbijdragen via OCW	5.789.345	5.583.520	5.944.630
Totaal rijksbijdragen	5.789.345	5.583.520	5.944.630

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	491.474	462.013	1.079.965
	491.474	462.013	1.079.965

3.5 Overige baten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
3.5.1 Verhuur	4.100	-	1.000
3.5.6 Overig	78.171	15.000	66.218
	82.271	15.000	67.218

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	-	-	14.012
4.1.2.3 <i>Overig</i>	1.527.443	1.522.080	1.500.362
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	33.598	53.000	51.621
4.1.2 Overige personele lasten	1.561.041	1.575.080	1.565.996
	1.561.041	1.575.080	1.565.996

4.2**Afschrijvingen**

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	5.090	6.825	4.214
	5.090	6.825	4.214

4.3**Huisvestingslasten**

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.3.1 Huur	26.012	26.000	24.432
4.3.3 Onderhoud	17.294	-	-
4.3.5 Schoonmaakkosten	243	500	384
	43.548	26.500	24.816

4.4**Overige lasten**

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	165.353	96.050	88.229
4.4.2.1 <i>Inventaris en apparatuur</i>	771	1.250	556
4.4.2.2 <i>Leermiddelen</i>	3.528	2.500	3.365
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.299	3.750	3.920
4.4.4 Overig	1.172.731	1.069.400	1.676.305
	1.342.383	1.169.200	1.768.454
<i>Uitsplitsing</i>			
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	3.209		3.116
4.4.1.2 Honorarium andere controleopdrachten	1.407		863
Accountantslasten	4.616		3.979

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

		Realisatie	Begroting	Realisatie
		2019	2019	2018
4.5.1.1	(v)so	1.422.320	1.369.753	1.693.424
4.5.1	Verplichte afdrachten uit te voeren door ocv	1.422.320	1.369.753	1.693.424
4.5.2.1	(v)so	91.646	75.000	99.045
4.5.2.2	sbo	222.202	120.000	223.337
4.5.2	Doorbetaling op basis van 1 februari	313.848	195.000	322.382
4.5.3	Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	1.637.851	1.708.175	1.646.439
		<u>3.374.019</u>	<u>3.272.928</u>	<u>3.662.245</u>

5 Financiële baten en lasten

		Realisatie	Begroting	Realisatie
		2019	2019	2018
5.1	Rentebaten	13	-	195
		<u>13</u>	<u>-</u>	<u>195</u>

A.1.7

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

<u>Naam</u>	<u>Juridische vorm</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Code activiteit</u>
Stichting Orthopedagogisch Instituut Deventer en Omgeving	Stichting	Deventer	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A. van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling G van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2019 een bezoldigingsmaximum van € 194.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt (bedragen in €)

Gegevens 2019	T. Vollema																
Functiegegevens	Directeur-Bestuurder																
Aanvang en einde functievervulling 2019	1/1-31/12																
Omvang dienstverband in FTE	0,8																
Dienstbetrekking?	Nee																
Bezoldiging																	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96.808																
Beloningen betaalbaar op termijn	0																
<i>Subtotaal</i>	<i>96.808</i>																
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	155.200																
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag																	
Bezoldiging	96.808																
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.																
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling																	
Gegevens 2018																	
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1-31/12																
Omvang dienstverband 2018 in FTE	0,8																
Dienstbetrekking?	Nee																
Bezoldiging																	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96.066																
Beloningen betaalbaar op termijn	0																
<i>Subtotaal</i>	<i>96.066</i>																
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	151.200																
Totaal bezoldiging 2018	96.066																

*Dit betreft de vergoeding die betaald is voor T. Vollema aan Stg. Orthopedagogisch instituut Deventer en omgeving

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 59.363 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 22.339- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve overig

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Bovenschools management/College van bestuur:

- Y. Tiemens

Toeziçhthouder:

- L. van Stiphout

- Y. de Haas

- H. Loeffen

- L. Sint

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	21455
Naam instelling	Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A.
KvK-nummer	38025063
Statutaire zetel	Deventer
Adres	Kon. Wilhelminalaan 9
Postadres	Postbus 80
Postcode	7400 AN
Plaats	Deventer
Telefoon	0570-638589
E-mailadres	sinelimite@po-deventer.nl
Website	www.sinelimite.nl
Contactpersoon	Y. Tiemens
Telefoon	0570-638589
E-mailadres	sinelimite@po-deventer.nl

Overige gegevens

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de commissie van toezicht van Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A. te Deventer gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A. op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Sine Limite, Coöperatie Passend Onderwijs Deventer U.A., zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de commissie van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De commissie van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de commissie van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 30 juni 2020
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. E.J. Schollaardt RA